
Sesijas dokuments

A9-0006/2021

27.1.2021

ZIŅOJUMS

par nevienlīdzības samazināšanu, īpaši pievēršoties nodarbinātu personu
nabadzības jautājumam
(2019/2188(INI))

Nodarbinātības un sociālo lietu komiteja

Referente: *Özlem Demirel*

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS	3
PASKAIDROJUMS	30
SIEVIEŠU TIESĪBU UN DZIMUMU LĪDZTIESĪBAS KOMITEJAS ATZINUMS.....	31
LŪGUMRAKSTU KOMITEJAS ATZINUMS	38
INFORMĀCIJA PAR PIEŅEMŠANU ATBILDĪGAJĀ KOMITEJĀ	44
ATBILDĪGĀS KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA.....	45

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

par nevienlīdzības samazināšanu, īpaši pievēršoties nodarbinātu personu nabadzības jautājumam (2019/2188(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību (LES) 2. un 3. pantu,
- ņemot vērā LES 3. pantā noteikto kohēzijas mērķi, jo īpaši augšupēju sociālo konvergenci,
- ņemot vērā horizontālo sociālo klauzulu, kas ietverta Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 9. pantā,
- ņemot vērā sociālo politiku saskaņā ar LESD 151. un turpmākajiem tā pantiem,
- ņemot vērā pārskatīto Eiropas Sociālo hartu,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu un Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvenciju, kā minēts LESD 6. pantā;
- ņemot vērā Eiropas sociālo tiesību pīlāru, jo īpaši tā 5. un 6. principu,
- ņemot vērā ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM),
- ņemot vērā Starptautiskās Darba organizācijas (SDO) konvencijas un ieteikumus,
- ņemot vērā ANO Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām (*UNCRPD*) un tās stāšanos spēkā Eiropas Savienībā 2011. gada 21. janvārī saskaņā ar Padomes 2009. gada 26. novembra Lēmumu 2010/48/EK par to, lai Eiropas Kopiena noslēgtu ANO Konvenciju par personu ar invaliditāti tiesībām¹,
- ņemot vērā Padomes 2000. gada 27. novembra Direktīvu 2000/78/EK, ar ko nosaka kopēju sistēmu vienlīdzīgai attieksmei pret nodarbinātību un profesiju²;
- ņemot vērā Padomes 2000. gada 29. jūnija Direktīvu 2000/43/EK, ar ko ievieš vienādas attieksmes principu pret personām neatkarīgi no rasu vai etniskās piederības³,
- ņemot vērā Urzulas fon der Leienas politikas pamatnostādnes,
- ņemot vērā koriģēto Komisijas darba programmu 2020. gadam,
- ņemot vērā stratēģijā "Eiropa 2020" noteikto mērķrādītāju nabadzības un sociālās

---

¹ OV L 23, 27.1.2010., 35. lpp.

² OV L 303, 2.12.2000., 16. lpp.

³ OV L 180, 19.7.2000., 22. lpp.

atstumtības mazināšanas jomā,

- ņemot vērā ES programmu attiecībā uz romu integrācijas valsts stratēģijām,
- ņemot vērā 2008. gada 9. oktobra rezolūciju par sociālās integrācijas veicināšanu un nabadzības, tostarp bērnu nabadzības, apkarošanu ES⁴,
- ņemot vērā 2010. gada 20. oktobra rezolūciju par minimālā ienākuma nozīmi nabadzības apkarošanā un integrējošas sabiedrības attīstības veicināšanā Eiropā⁵,
- ņemot vērā Parlamenta 2020. gada 19. jūnija rezolūciju par Eiropas aizsardzību pārrobežu un sezonālajiem darba ņēmējiem saistībā ar Covid-19 krīzi⁶,
- ņemot vērā 2015. gada 24. novembra rezolūciju par nevienlīdzības samazināšanu, īpašu uzmanību pievēršot bērnu nabadzības problēmai⁷,
- ņemot vērā Parlamenta 2014. gada 14. janvāra rezolūciju par efektīvām darba inspekcijām kā stratēģiju darba apstākļu uzlabošanai Eiropā⁸,
- ņemot vērā 2016. gada 26. maija rezolūciju par nabadzību — dzimuma perspektīva⁹,
- ņemot vērā 2018. gada 29. novembra rezolūciju par sievietēm ar invaliditāti stāvokli¹⁰,
- ņemot vērā Eiropas Dzimumu līdztiesības institūta dzimumu līdztiesības indeksu,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 5. marta paziņojumu "Savienība, kurā valda līdztiesība: dzimumu līdztiesības stratēģija 2020.–2025. Gadam" (COM(2020)0152),
- ņemot vērā Parlamenta 2017. gada 24. oktobra rezolūciju par politikas nostādņēm attiecībā uz ienākumu minimumu — instrumentu nabadzības novēršanai¹¹,
- ņemot vērā 2020. gada 17. aprīļa rezolūciju par koordinētu ES rīcību Covid-19 pandēmijas un tās seku apkarošanai¹²,
- ņemot vērā 2017. gada 4. jūlija rezolūciju par darba apstākļiem un nestabilu nodarbinātību¹³,
- ņemot vērā Starptautiskās Arodbiedrību konfederācijas (*ITUC*) globālo tiesību indeksu¹⁴,

---

⁴ OV C 9 E, 15.1.2010., 11. lpp.

⁵ OV C 70 E, 8.3.2012., 8. lpp.

⁶ Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0176.

⁷ OV C 366, 27.10.2017., 19. lpp.

⁸ OV C 482, 23.12.2016., 31. lpp.

⁹ OV C 76, 28.2.2018., 93. lpp.

¹⁰ OV C 363, 28.10.2020., 164. lpp.

¹¹ OV C 346, 27.9.2018., 156. lpp.

¹² Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0054.

¹³ OV C 334, 19.9.2018., 88. lpp.

¹⁴ <https://www.ituc-csi.org/ituc-global-rights-index-2019>

- ņemot vērā Eiropas Nabadzības novēršanas tīkla ziņojumus un attiecīgos Eiropas Invaliditātes foruma un Eiropas Romu vietējo organizāciju (*ERGO*) tīkla ziņojumus,
- ņemot vērā Eiropas zaļajā kursā noteiktos mērķus attiecībā uz godīgas un taisnīgas pārkārtošanās īstenošanu, sniedzot piekļuvi pārkvalifikācijas programmām un nodarbinātības iespējām jaunajās ekonomikā nozarēs,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 14. janvāra paziņojumu "Spēcīga sociālā Eiropa taisnīgai pārejai" (COM(2020)0014),
- ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,
- ņemot vērā Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas un Lūgumrakstu komitejas atzinumus,
- ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas ziņojumu (A9-0006/2021),

Nevienlīdzības un nabadzības pieaugums

- A. tā kā viena no ES priekšrocībām ir tās sociālais modelis; tā kā tehnoloģiskā attīstība un augošā nevienlīdzība pasaulē liek šo sociālo modeli atkārtoti izvērtēt un pielāgot modernajiem, straujajiem, kompleksajiem un neprognozējamajiem globālajiem apstākļiem;
- B. tā kā saskaņā ar *Eurostat* definīciju indivīdi saskaras ar nodarbinātu personu nabadzības risku, ja viņi strādā vairāk nekā pusi gada un viņu ekvivalentais rīcībā esošais ienākums gadā ir mazāks par 60 % no valsts mediānā mājsaimniecību ienākuma (pēc sociālajiem pārvedumiem); tā kā saskaņā ar nesenākajiem *Eurostat* datiem 9,4 % Eiropā strādājošo 2018. gadā bija pakļauti nabadzības riskam¹⁵;
- C. tā kā nevienlīdzība pastāv gan dalībvalstīs, gan starp tām un ievērojami atšķiras; tā kā neto turības atšķirība starp pašiem bagātākajiem un visiem pārējiem palielinās; tā kā, lai gan neto turība uz vienu mājsaimniecību Eurogrupas valstīs 20 % nabadzīgāko mājsaimniecību 2017. gadā samazinājās, salīdzinoši krasi palielinājās bagātāko 20 % ienākumi¹⁶, un 20 % nabadzīgāko mājsaimniecību neto parāds vidēji bija 4500 EUR, savukārt bagātākajiem 10 % piederēja neto aktīvi vidēji 1 189 700 EUR¹⁷ apmērā;
- D. tā kā nabadzību un neto turības nevienlīdzības pieaugumu veicinošie faktori ir kompleksi, savstarpēji saistīti un galvenokārt ietver algu nevienlīdzību, dzimumu nevienlīdzību, pieņemamas cenas mājokļu trūkumu, diskrimināciju, zemu izglītības līmeņus, ar tehnoloģijām saistītas pārmaiņas pasaulē un strukturālas pārmaiņas darba tirgū; tā kā produktivitātes pieaugums bez atbilstoša algu pieauguma palielina arī

¹⁵ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/sdg_01_41/default/table?lang=lv

¹⁶ Mājsaimniecību finanšu un patēriņa tīkls, *The Household Finance and Consumption Survey: Results from the 2017 wave*, Eiropas Centrālā banka, statistikas dokumentu sērijas 36. izdevums, 2020. gada marts, 25. lpp.

<https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/scpsps/ecb.sps36-0245ed80c7.en.pdf?bd73411fbeb0a33928ce4c5ef2c5e872>

¹⁷ Mājsaimniecību finanšu un patēriņa tīkls, *The Household Finance and Consumption Survey: Wave 2017*, statistikas tabulas, 2020. gada jūnijs, 5. lpp.

https://www.ecb.europa.eu/home/pdf/research/hfcn/HFCS_Statistical_Tables_Wave_2017.pdf?656f4e10de45c91c3c882840e9174eac

ekonomisko nelīdzsvarotību dalībvalstīs un starp tām;

- E. tā kā ienākumu izslēgšanas paātrināšanās risks starp darba ņēmējiem īpaši ietekmē ne tikai mazkvalificētos darba ņēmējus, bet arī absolventus (tostarp universitāšu absolventus), kuri nonāk darba tirgū; tā kā ienākumu atšķirība starp augstāko un zemāko ienākumu guvējiem, visticamāk, palielināsies;
- F. tā kā viens no sešiem darba ņēmējiem Eiropas Savienībā saņem zemu algu, proti, algu, kas ir zemāka par divām trešdaļām no mediānās algas valstī, un šī proporcija pastāvīgi palielinās; tā kā daudzās dalībvalstīs zemas algas nav palielinājušās tādā pašā līmenī kā citas algas, tā pasliktinot ienākumu nevienlīdzību un nodarbinātu personu nabadzību un samazinot zemo algu saņēmēju spēju pārvarēt ekonomiskās grūtības;
- G. tā kā lejupslīde, kas iepriekšējo krīžu laikā notika darba tirgū, ievērojami palielināja piespiedu nepilna laika darba ņēmēju skaitu, kuri, visticamāk, strādā pamata vai zemākā līmeņa pakalpojumu profesijās un nozarēs, kurās ir ļoti liels nodarbinātu personu nabadzības risks;
- H. tā kā sieviešu un vīriešu līdztiesība un nediskriminēšana ir Eiropas Savienības pamatvērtības, kā noteikts Līgumā par Eiropas Savienību un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā;
- I. tā kā sievietes ES 27 dalībvalstīs vidēji pelna par 15 % mazāk nekā vīrieši¹⁸ un par 9,38 % mazāk, ja atšķirība tiek koriģēta, ņemot vērā dažādos iemeslus¹⁹; tā kā desmitgadēm ilgas vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirības dēļ starp sievietēm un vīriešiem pastāv 37 % atšķirība pensiju ienākumos, tā radot nevienlīdzīgu ekonomiskās neatkarības līmeni starp gados vecākajām sievietēm un vīriešiem;
- J. tā kā aprūpes pienākumu nevienmērīgais sadalījums Eiropas Savienībā, sievietēm uzņemoties nesamērīgu slogu kā galvenajām ģimenes aprūpētājām, kā arī ierobežota piekļuve bērnu un gados vecāko cilvēku aprūpes iespējām dažās dalībvalstīs rada pārtraukumus dalībā darba tirgū un attiecīgi arī vīriešu un sieviešu darba samaksas un pensiju atšķirības; tā kā šāds nevienmērīgs aprūpes pienākumu sadalījums, kā arī nevienlīdzīga samaksa par darbu, ko parasti veic sievietes, un karjeras pārtraukumu ietekme uz paaugstināšanu amatā un uz pensijām ietekmē sieviešu nabadzību;
- K. tā kā 2017. gadā sieviešu nabadzības un sociālās atstumtības risks bija 23,3 %, kas ir augstāks nekā vīriešiem (21,6 %) ²⁰;

¹⁸ <https://www.europarl.europa.eu/news/lv/headlines/society/20200227STO73519/gender-pay-gap-in-europe-facts-and-figures-infographic>

¹⁹ Korekcija ir statistikas metode, kas ļauj salīdzināt iedzīvotāju grupas, ņemot vērā atšķirības dažādu faktoru sadalījumā (darbības nozare, vecums, nodarbošanās u.tml.) starp attiecīgajām iedzīvotāju grupām. Nekoriģētā vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirība tiek aprēķināta kā relatīvā atšķirība starp sieviešu un vīriešu vidējo atlīdzību stundā. Tas ir vienkāršs algu nevienlīdzības rādītājs, tāpēc to plaši izmanto politikas veidotāji. Taču nekoriģētā vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirība ietver arī iespējamo diskrimināciju starp sievietēm un vīriešiem attiecībā uz atšķirīgu samaksu par vienādu darbu, kā arī ietekmi, ko rada atšķirības sieviešu un vīriešu vidējās iezīmēs darba tirgū.

https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/aid_development_cooperation_fundamental_rights/report-gender-pay-gap-eu-countries_october2018_en_0.pdf

²⁰ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/EDN-20181017-1?inheritRedirect=true>

- L. tā kā vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirība darba tirgus jaunpieņacējiem parasti ir zemāka²¹; tā kā arī turpmāk būtu jāveicina vienlīdzīgas iespējas, lai vēl vairāk samazinātu nevienlīdzību starp sievietēm un vīriešiem;
- M. tā kā sieviešu nodarbinātība pakalpojumu nozarē ir ievērojami augstāka nekā rūpniecībā un sievietes lielākoties ir nodarbinātas veselības un sociālajā nozarē, kā arī mazumtirdzniecībā, ražošanā, izglītībā un uzņēmumu darbībās, sievietēm arvien vairāk strādājot nepilna laika un gadījuma darbus;
- N. tā kā integrēta pieeja dzimumu līdztiesības nodrošināšanai ir svarīgs instruments dzimumu līdztiesības integrēšanai visās ES politikas jomās, pasākumos un darbībās, tostarp darba tirgus un sociālajā politikā, lai veicinātu vienlīdzīgas iespējas un apkarotu visu veidu diskrimināciju pret sievietēm;
- O. tā kā Eiropas sociālo tiesību pīlārs (ESTP) ietver ieteikumus par dzimumu līdztiesību, vienlīdzīgām iespējām un aktīvu atbalstu nodarbinātībai;
- P. tā kā saskaņā ar Eiropas Sociālo tiesību pīlāra 6. principu ir jānovērš nodarbinātu personu nabadzība un jānodrošina adekvāta minimālā alga, kas nodrošina darbinieka un viņa ģimenes vajadzību apmierināšanu, ņemot vērā valstī valdošos ekonomiskos un sociālos apstākļus, vienlaikus gādājot par piekļuvi darba tirgum un par stimuliem meklēt darbu; tā kā saskaņā ar ESTP, ja kāds princips piemērojams darba ņēmējiem, tas attiecas uz visām darba tirgū iesaistītām personām neatkarīgi no viņu nodarbinātības statusa, kārtības un ilguma;
- Q. tā kā jauniešiem ir grūtības atrast kvalitatīvas un stabilas darbvietas ar pastāvīgiem līgumiem un viņi bieži piedzīvo ilgstoša bezdarba periodus; tā kā daudzas dalībvalstis ļauj darba devējiem maksāt gados jaunākiem darbiniekiem zemāku algu, tā diskriminējot gados jaunos darba ņēmējus; tā kā jaunieši bieži pieņem neapmaksātas stažēšanās iespējas bez izredzēm iegūt darbu;
- R. tā kā nestabila nodarbinātība dažas grupas ietekmē ievērojami vairāk nekā citas un tāpēc dažas iedzīvotāju grupas, piemēram, romi, ir pārmērīgi pārstāvēti nestandarta, nestabilā un zemu atalgotā darbā; tā kā 80 % romu un viņu bērnu, neatkarīgi no tā, vai viņi ir vai nav nodarbināti, iztieks ar ienākumiem, kas ir zemāki par attiecīgo valsts nabadzības riska sliekšni²²; tā kā romus ir smagi skārusi pandēmija un tās ierobežošanas pasākumi²³;
- S. tā kā Eiropas Savienībā 95 miljoni cilvēku (21,7 %) ir pakļauti nabadzības un sociālās atstumtības riskam, kas nozīmē, ka pasaules trešajā lielākajā ekonomikas zonā katra piektā iedzīvotāja ekonomiskā izdzīvošana, sociālā līdzdalība un dzīves kvalitāte²⁴ ir apdraudēta; tā kā 85,3 miljonus cilvēku (16,9 %) Eiropas Savienībā skar nabadzība vai

²¹ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Gender_pay_gap_statistics#Gender_pay_gap_much_lower_for_young_employees

²² https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2016-eu-minorities-survey-roma-selected-findings_lv.pdf

²³ <http://ergonetwork.org/2020/04/eu-recovery-plan-the-case-of-roma/>

²⁴ Dzīves kvalitāte ir cilvēku labklājības (labjutības) jēdziens, ko mēra ar sociāliem rādītājiem, nevis ar kvantitatīviem ienākumu un ražošanas mērījumiem (avots: *Eurostat*).

sociālā atstumtība pēc sociālajiem pārvedumiem;

- T. tā kā ES nabadzības statistika uzrāda ievērojamas atšķirības starp dalībvalstu panākumiem nabadzības un sociālās atstumtības samazināšanas mērķrādītāja sasniegšanā;
- U. tā kā salīdzinājumā ar 2008. gada atsauces scenāriju 8,2 miljoni cilvēku ir izkļuvuši no nabadzības riska vai sociālās atstumtības kategorijām — lielā mērā tāpēc, ka ir uzlaboti darba tirgus nosacījumi un samazināta smaga materiāla nenodrošinātība²⁵, kā arī mājsaimniecībās ar ļoti zemu darba intensitāti dzīvojošo cilvēku proporcija²⁶ dažās dalībvalstīs;
- V. tā kā, neskatoties uz ievērojamiem situācijas uzlabojumiem dažās dalībvalstīs, ES nesasniedza stratēģijā "Eiropa 2020" noteikto mērķrādītāju līdz 2020. gadam samazināt nabadzības riskam pakļauto personu absolūto skaitu par 20 miljoniem salīdzinājumā ar 2008. gadu;
- W. tā kā dažas darba ņēmēju kategorijas, piemēram, sezonas darbinieki vai daži pārrobežu darba ņēmēji, ir īpaši pakļauti nodarbinātu personu nabadzības un sociālās atstumtības riskam un bieži tiek nodarbināti, izmantojot īstermiņa darba līgumus, kuros darbavietas drošība, darba tiesības vai sociālā aizsardzība ir nodrošināta ierobežotā mērā vai vispār nav paredzēta;
- X. tā kā nestabili dzīves un darba apstākļi un nodarbinātu personu nabadzība, tostarp zemāki subjektīvās garīgās labjutības līmeņi, uzturēšanās un dzīves apstākļu radītas problēmas, sliktas attiecības un sociālās atstumtības izjūtas rada dažādas ekonomiskās un sociālās sekas²⁷;
- Y. tā kā darba ņēmēji, kurus skar nodarbinātu personu nabadzība, bieži strādā darba vietās ar nepieņemamiem darba nosacījumiem, piemēram, strādāšanu bez koplīguma, darba laika neievērošanu²⁸ un darba drošības un veselības aizsardzības riskiem;

---

²⁵ Materiāla nenodrošinātība nozīmē ekonomiskas spriedzes stāvokli, kas tiek definēts kā piespiedu nespēja (nevis nevēlēšanās) segt negaidītus izdevumus vai atļauties vienu atvaļinājuma nedēļu gadā pavadīt ārpus mājām, maltīti, kas ietver gaļu vai zivis reizi divās dienās, pietiekamu mājokļa apkuri vai ilglietojuma preces, piemēram, veļas mazgāšanas mašīnu vai krāsu televizoru. Savukārt smaga materiāla nenodrošinātība nozīmē nespēju atļauties vismaz 4 no šādām 11 kategorijām: hipotēkas vai īres maksājumi, komunālo pakalpojumu rēķini, nomaksas maksājumi vai citi aizdevumu maksājumi, viena atvaļinājuma nedēļa gadā, maltīte, kas ietver gaļu, zivis vai to proteīnu ekvivalentu reizi divās dienās, negaidīti finanšu izdevumi, tālrunis (tostarp mobilais tālrunis), krāsu televizors, veļas mazgāšanas mašīna, automašīna, apkure (https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Quality_of_life_indicators_-_material_living_conditions#General_overview).

²⁶ Rādītājs "mājsaimniecībās ar ļoti zemu darba intensitāti dzīvojoši cilvēki" tiek definēts kā tādā mājsaimniecībā dzīvojošu cilvēku skaits, kurā darbaspējas vecuma locekļi iepriekšējos 12 mēnešos strādāja mazāk nekā 20 % no sava kopējā potenciāla. Mājsaimniecības darba intensitāte ir attiecība starp kopējo mēnešu skaitu, kurā visi darbaspējas vecumā esošie mājsaimniecības locekļi strādāja ienākumu [atsauces gadā](#), un kopējo mēnešu skaitu, kuros tās pašas mājsaimniecības locekļi teorētiski būtu varējuši strādāt tajā pašā periodā. Darbaspējas vecuma iedzīvotāji ir iedzīvotāji vecumā no 18 līdz 59 gadiem, izņemot studentus vecumā no 18 līdz 24 gadiem. Mājsaimniecības, kurās dzīvo tikai bērni, studenti, kas jaunāki par 25 gadiem, un/vai par 60 gadiem vecāki cilvēki, ir pilnībā izslēgtas no rādītāja aprēķiniem.

²⁷ Eurofound, "Nodarbinātu personu nabadzība Eiropas Savienībā", 2017. gada 5. septembris.

²⁸ Kā noteikts Darba laika direktīvā, OV L 299, 18.11.2003., 9. lpp.

- Z. tā kā ekonomikas recesijas laikā šādi darba ņēmēji darba tirgū ir vēl vājākā pozīcijā;
- AA. tā kā nepilna laika darbiniekiem, jo īpaši piespiedu nepilna laika darbiniekiem, ir lielāks nabadzības risks, ja apvienojas dažādi riska faktori, tostarp zems atalgojums, nestabila darbavieta, vienīgā ienākumu guvēja statuss un apgādībā esoši māsaimniecības locekļi²⁹;
- AB. tā kā 5,8 % no ES 27 dalībvalstu iedzīvotājiem 2019. gadā dzīvoja smagā materiālā nenodrošinātībā un tā kā galēja nabadzība pastāv daudzos reģionos un kopienās; tā kā Covid-19 pandēmijas situācijā šī daļa, visticamāk, ievērojami palielināsies, padarot problēmas risināšanu vēl neatliekamāku;
- AC. tā kā enerģētiskā nabadzība ir īpaši izplatīta problēma visā Eiropā, jo 50–125 miljoni cilvēku nespēj atļauties nodrošināt pienācīgu temperatūru iekštelpās³⁰; tā kā 11 % māsaimniecību Eiropas Savienībā nav piekļuves internetam³¹;
- AD. tā kā māsaimniecību³² nabadzība samazinās³³ lēni; katrs ceturtais bērns vecumā līdz 18 gadiem ir pakļauts nabadzības vai sociālās atstumtības riskam un tādējādi nespēj izkļūt no loka, kurā nelabvēlīgā situācija tiek pārmantota no paaudzes paaudzē³⁴; tā kā tas jo īpaši skar vientuļos vecākus (34,2 %) un daudz bērnu ģimenes³⁵; tā kā ģimenes, kurās ir bērns vai citi radnieki ar invaliditāti, ir pakļautas lielākam nabadzības riskam;
- AE. tā kā lielākajā daļā dalībvalstu īres maksa pastāvīgi pieaug; tā kā pārmērīgu ar mājokli saistītu izmaksu rādītājs³⁶ Eiropas Savienībā ir 9,6 %, kas nozīmē, ka attiecīgo māsaimniecību iedzīvotāji mājoklim tērē vismaz 40 % no sava ekvivalentā rīcībā esošā ienākuma³⁷; tā kā dažās dalībvalstīs pārmērīgu ar mājokli saistītu izmaksu rādītājs sasniedz pat 50–90 %³⁸; tā kā īrnieku ar zemiem ienākumiem māsaimniecības ES saskaras ar mediānajām mājokļa izmaksām 20–40 % apmērā no savā rīcībā esošajiem ienākumiem;
- AF. tā kā mājokļa cenu izmaiņas ir viens no galvenajiem neto turības atšķirību

²⁹ Eurofound, "Nodarbinātu personu nabadzība Eiropas Savienībā", 2017. gada 5. septembris.

³⁰ https://ec.europa.eu/energy/content/introduction-5_lv

³¹ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Digital_economy_and_society_statistics_-_households_and_individuals

³² Māsaimniecība sociālo apstākļu aptauju kontekstā tiek definēta kā mājturības vienība vai, darbības ziņā, kā sociāla vienība, kura: ievēro kopīgu kārtību; daļa māsaimniecības izdevumus vai ikdienas vajadzības; dzīvo kopīgā mītnē. Māsaimniecība ietver vai nu personu, kas dzīvo viena, vai arī cilvēku grupu, ne vienmēr savstarpēji radniecīgu, kuri dzīvo vienā un tajā pašā adresē ar kopīgu mājturību, t.i., kopīgi ietur vismaz vienu maltīti dienā vai izmanto kopīgu dzīvojamo istabu.

³³ <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/10163468/3-16102019-CP-LV.pdf/edc3178f-ae3e-9973-f147-b839ee522578>

³⁴ Eurostat, "ES statistikas attiecībā uz ienākumiem un dzīves apstākļiem (EU-SILC) metodoloģija — 2011 — nelabvēlīgās situācijas pārņemšana starp paaudzēm" ([https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/EU_statistics_on_income_and_living_conditions_\(EU-SILC\)_methodology_-_2011_intergenerational_transmission_of_disadvantages](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/EU_statistics_on_income_and_living_conditions_(EU-SILC)_methodology_-_2011_intergenerational_transmission_of_disadvantages)).

³⁵ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Quality_of_life_indicators_-_material_living_conditions#General_overview

³⁶ To iedzīvotāju procentuālā daļa, kas dzīvo māsaimniecībā, kuras kopējās mājokļa izmaksas (atskaitot mājokļa pabalstus) ir vairāk nekā 40 % no kopējā māsaimniecību rīcībā esošā ienākuma (atskaitot mājokļa pabalstus).

³⁷ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Housing_statistics#Housing_affordability

³⁸ <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tessi163/default/table?lang=lv>

veicinošajiem faktoriem; tā kā cenas ziņā pieejamu mājokļu trūkums kļūst par lielāko nevienlīdzības veicinātāju daudzās dalībvalstīs;

- AG. tā kā bezpajumtniecība visā Eiropā pieaug, aplēstajam bezpajumtnieku skaitam 2019. gadā sasniedzot aptuveni 700 000 cilvēku³⁹ — par 70 % vairāk nekā pirms desmit gadiem⁴⁰;
- AH. tā kā 2017. gadā jauniešu vecumā no 18 līdz 24 gadiem, kuri, lai gan ir nodarbināti, ir pakļauti nabadzības riskam, procentuālā daļa Eiropas Savienībā tika lēsta 11 % apmērā, bet Rumānijā tā sasniedza pat 28,2 %⁴¹;
- AI. tā kā gados veco cilvēku nabadzība pieaug; nabadzības riska rādītājs personām, kas vecākas par 65 gadiem, bija vidēji 16,1 % (ES-27); tā kā šis skaitlis arī turpmāk palielināsies, galvenokārt nedrošas un nestandarta nodarbinātības dēļ, kas ir īpaši izteikta starp gados vecākajiem cilvēkiem⁴²;
- AJ. tā kā nodarbinātu personu nabadzība atņem darbam tā galveno mērķi — nodrošināt pienācīgu dzīvi darba ņēmējiem un viņu ģimenēm —, neļaujot viņiem kļūt ekonomiski neatkarīgiem;
- AK. tā kā Eiropas Padomes Eiropas Sociālās hartas 4. pantā ir noteikts, ka visiem darba ņēmējiem ir tiesības uz taisnīgu atalgojumu, kas ir pietiekams, lai nodrošinātu pienācīgu dzīves līmeni sev pašiem un savām ģimenēm;

Darba koplīgumu aptvērums samazināšanās

- AL. tā kā darba koplīgumu aptvērums ESAO valstīs trijās pēdējās desmitgadēs ir samazinājies vidēji no 46 % līdz 32 %; tā kā vismaz 14 ES dalībvalstīs 50 % darba ņēmēju strādā bez darba koplīguma; tā kā tikai septiņās dalībvalstīs darba koplīgumu aptvērums pārsniedz 80 %⁴³; tā kā samazināšanās bija visstraujākā valstīs, kurās notika strukturālas reformas, kas bija vērstas uz darba koplīguma slēgšanas sarunām⁴⁴;
- AM. tā kā labi koordinētas darba koplīgumu slēgšanas sistēmas ar plašu aptvērumu sekmē labus rezultātus darba tirgū un tā kā darba ņēmējiem, uz kuriem attiecas koplīgumi, parasti ir labāki darba nosacījumi un kvalitatīvāki darba apstākļi nekā tiem, kurus šādi koplīgumi neskar;
- AN. tā kā visā pasaulē to valstu skaits, kurās darba ņēmējiem tiek liegtas tiesības izveidot arodbiedrības vai tām pievienoties, ir palielinājies no 92 valstīm 2018. gadā līdz 107 valstīm 2019. gadā; tā kā augstākais pieaugums bija Eiropā; tā kā 40 % Eiropas

³⁹ <https://www.europarl.europa.eu/news/en/agenda/briefing/2020-01-13/11/housing-urgent-action-needed-to-address-homelessness-in-europe>

⁴⁰ https://www.feantsa.org/public/user/Resources/magazine/2019/Spring/Homeless_in_Europe_magazine_-_Spring_2019.pdf; <https://www.feantsa.org/en/news/2020/07/23/fifth-overview-of-housing-exclusion-in-europe-2020>

⁴¹ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/DDN-20190122-1?inheritRedirect=true>

⁴² <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tessi012/default/table?lang=lv>

⁴³ ESAO, Visser (2016) ICTWSS datubāze.

<https://www.etuc.org/en/document/etuc-reply-first-phase-consultation-social-partners-under-article-154-tfec-possible-action>, 6. lpp., Nr. 15.

⁴⁴ Eurofound, "Sociālo partneru attiecības — situācija 2015.–2019. gadā", 2020. gada 11. decembris.

valstu neļauj darba ņēmējiem pievienoties arodbiedrībām, 68 % pārkāpa tiesības streikot un 50 % pārkāpa tiesības veikt darba koplīguma slēgšanas sarunas⁴⁵;

- AO. tā kā darba ņēmējiem lauku apvidos ir grūtāk iegūt pārstāvētību arodbiedrībā un veikt sarunas par vietējiem un nozares koplīgumiem, atkarībā arī no nozares;
- AP. tā kā algu izaugsme eurozonā laikā no 2000. līdz 2016. gadam bija zemāka par produktivitātes pieaugumu⁴⁶; tā kā algu palielinājumi nav bijuši vienā līmenī ar pievienotās vērtības pieaugumu, pastiprinot pastāvošo nevienlīdzību;
- AQ. tā kā darba koplīguma slēgšanas sarunas un nozares koplīgumi regulē ne tikai algu līmeņus, bet arī darba nosacījumus, piemēram, darba laiku, apmaksātu atvaļinājumu, brīvdienas un prasmju pilnveides iespējas;
- AR. tā kā spēcīgi sociālie partneri un darba koplīguma slēgšanas sarunas var pozitīvi ietekmēt kopējos algu līmeņus Eiropā, tostarp gan minimālo, gan mediāno algu; tā kā darba koplīguma slēgšanas sarunas nodrošina, ka darba ņēmēji tiek uzklauti un cienīti; tā kā pastāv liecības par pozitīvu korelāciju starp darba ņēmēju līdzdalību darba vietā un uzņēmuma rezultātiem un ieņēmumiem⁴⁷;

Nestandarta un nestabilas nodarbinātības pieaugums

- AS. tā kā 2017. gadā personu ar invaliditāti nodarbinātības līmenis (50,6 %) bija ievērojami zemāks par kopējo nodarbinātības līmeni (74,8 %)⁴⁸;
- AT. tā kā tādējādi personas ar invaliditāti ir vairāk pakļautas nodarbinātu personu nabadzības riskam (11 % salīdzinājumā ar ES vidējo līmeni 9,1 %)⁴⁹;
- AU. tā kā tikai 20,7 % sieviešu ar invaliditāti un 28,6 % vīriešu ar invaliditāti ir nodarbināti pilnu laiku⁵⁰;
- AV. tā kā dažās dalībvalstīs personas ar invaliditāti, uzsākot nodarbinātību, bieži zaudē savas ar invaliditāti saistītās tiesības, un tas palielina viņu risku nonākt nodarbinātu personu nabadzībā;
- AW. tā kā dažās dalībvalstīs personām ar invaliditāti, kuras ir nodarbinātas aizsargātās darbīcās, ne vienmēr ir darba ņēmēja statuss, darba tiesības vai garantēta minimālā alga⁵¹;

---

⁴⁵ <https://www.ituc-csi.org/IMG/pdf/2019-06-ituc-global-rights-index-2019-report-en-2.pdf>

⁴⁶ ESAO, *Negotiating Our Way Up: Collective Bargaining in a Changing World of Work*, 2019. gada 18. novembris, 3.10. attēls, 125. lpp.

⁴⁷ Van den Berg, A., Grift, Y., van Witteloostuijn, A., *The effect of employee workplace representation on firm performance: a cross-country comparison within Europe*, pētījuma dokuments 2013-008, ACED 2013-016, Antverpenes Universitāte, 2013. gada aprīlis.

⁴⁸ <https://www.europarl.europa.eu/news/lv/headlines/society/20200604STO80506/parliament-calls-for-a-new-ambitious-eu-disability-strategy>

⁴⁹ <https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/pdfscache/34425.pdf>

⁵⁰ Dzimumu līdztiesības indekss, 2019.

⁵¹ https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2014_2019/documents/empl/dv/empl20141120-wss-people-disabilities-empl20141120-wss-people-disabilities-en.pdf

- AX. tā kā pēc finanšu krīzes personām ar invaliditāti ir vēl jo sarežģītāk iekļūt darba tirgū⁵²;
- AY. tā kā darba ņēmēju skaits, kuri dzīvo mājāsaimniecībā, kam draud nabadzība, desmit gadu laikā ir palielinājies no 8 % līdz 9,4 %, t. i., par 20,5 miljoniem cilvēku⁵³;
- AZ. tā kā ir konstatēta korelācija starp nestandarta nodarbinātības veidu pieaugumu un lielāku to Eiropas iedzīvotāju daļu, kuri ir pakļauti nodarbinātu personu nabadzības riskam⁵⁴; tā kā 16,2 % no nepilnu laiku vai ar pagaidu līgumiem strādājošajiem ir vairāk pakļauti nodarbinātu personu nabadzības riskam salīdzinājumā ar 6,1 % to, kuriem ir beztermiņa darba līgums;
- BA. tā kā izglītības līmenis būtiski ietekmē nodarbinātu personu nabadzības risku; tā kā nodarbinātu personu nabadzības risks mazkvalificētiem darba ņēmējiem ir ievērojami augstāks; tā kā dažās dalībvalstīs ar nodarbinātu personu nabadzības risku saskaras pat augstprasmīgi darba ņēmēji⁵⁵;
- BB. tā kā visā ES pastāv atšķirīgas algu noteikšanas prakses;
- BC. tā kā minimālās algas sistēmas, ja tādas pastāv, dalībvalstīs ievērojami atšķiras attiecībā uz lielumu un tvērumu⁵⁶; tā kā minimālās algas sistēmas arī atšķiras to absolūtā un relatīvā līmeņa ziņā un tā kā pastāv ievērojamas atšķirības attiecībā uz segumu un pietiekamību, lai nodrošinātu pienācīgus dzīves apstākļus; tā kā, pat ja šādas atšķirības ir mazākas, tiklīdz tiek ņemtas vērā cenu atšķirības, pirktspējas atšķirības joprojām ir plašas⁵⁷; tā kā arī minimālās algas saņēmēju īpatsvars starp dalībvalstīm ievērojami atšķiras;
- BD. tā kā tikai trijās dalībvalstīs minimālā alga pastāvīgi pārsniedz noteikto nabadzības riska sliekšni (60 % bruto mediāna) un citās dalībvalstīs tā nepasargā no nabadzības; tā kā uz dažām nozarēm, darba ņēmēju grupām un darba veidiem minimālās algas sistēmas vai koplīgumi vispār neattiecas vai arī attiecas tikai daļēji;
- BE. tā kā minimālās algas saņēmējiem bieži ir grūtības nodrošināt iztiku; tā kā, konkrētāk, 7 no 10 strādājošajiem, kuri saņem minimālo algu, ir vismaz "nelielas" grūtības nodrošināt iztiku salīdzinājumā ar 5 no 10 citiem strādājošajiem ar ievērojamām atšķirībām starp dalībvalstīm⁵⁸;
- BF. tā kā nodarbinātības samazinājums 2008. gada finanšu krīzes laikā ievērojami palielināja nestandarta nodarbinātībā, saīsināta darba laika un nepilna laika nodarbinātībā, tostarp piespiedu nepilna laika nodarbinātībā, esošo cilvēku skaitu⁵⁹; tā

⁵² Eurostat statistikas paskaidrojumi, "Eiropa 2020" rādītāji — nabadzība un sociālā atstumtība" 2020. gada 11. jūnijs (https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Archive:Europe_2020_indicators_-_poverty_and_social_exclusion&oldid=394836).

⁵³ <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=89&furtherNews=yes&langId=lv&newsId=9378>

⁵⁴ Eurofound, "Nodarbinātu personu nabadzība Eiropas Savienībā", 2017. gada 5. septembris.

⁵⁵ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/ilc_peps04/default/table?lang=lv

⁵⁶ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Minimum_wage_statistics

⁵⁷ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Minimum_wage_statistics#Minimum_wages_expressed_in_purchasing_power_standards

⁵⁸ Eurofound, "Minimālās algas 2020. gadā — gada pārskats", 2020. gada 4. jūnijs.

⁵⁹ Eiropas Arod biedrību institūts, *Benchmarking Working Europe 2019*, nodaļa "Labour market and social developments", 2019.

kā piespiedu nepilna laika darba ņēmēji visbiežāk strādā pamata vai zema līmeņa pakalpojumu profesijās un nozarēs un ir starp tiem, kuri visvairāk ir pakļauti nodarbinātu personu nabadzības riskam; tā kā vairāk nekā trešā daļa nepilna laika darba ņēmēju nepilna laika darbu strādā piespiedu kārtā un katrs otrais strādā īstermiņa darbu⁶⁰;

- BG. tā kā standarta pilna laika beztermiņa darba līgumi veido 59 % no kopējās nodarbinātības Eiropas Savienībā, savukārt nestandarta un bieži, bet ne vienmēr, arī nestabila nodarbinātība pastāvīgi palielinās⁶¹;
- BH. tā kā īstermiņa nodarbinātība neveicina darba ņēmēju attīstību, apmācību un prasmju pielāgošanu atbilstoši mainīgajai darba pasaulei;
- BI. tā kā pastāv lielas svārstības to darba ņēmēju skaitā, kuri Eiropas Savienībā strādā nestabilu darbu vairumtirdzniecībā un mazumtirdzniecībā, kā arī transporta, viesnīcu, ēdināšanas⁶² un kultūras un pasākumu organizēšanas nozarēs;
- BJ. tā kā nodarbinātu personu nabadzība var arī ietekmēt gadus jaunos speciālistus, kuriem ir augsts izglītības līmenis, jo īpaši dalībvalstīs ar augstiem jauniešu bezdarba līmeņa rādītājiem; tā kā, lai gan jauniešu ar universitātes diplomu īpatsvars starp nodarbinātu personu nabadzībā esošiem jauniešiem ir zemāks nekā to jauniešu īpatsvars, kuriem ir zemāks izglītības līmenis, dažās dalībvalstīs tas joprojām ir ļoti liels; tā kā šādiem jauniešiem bieži nākas samierināties ar zemām algām, negodīgiem darba nosacījumiem, fiktīvu pašnodarbinātību, nestandarta darba līgumiem un pat nedeklarētu darbu⁶³;
- BK. tā kā papildu ienākumi, lielāka elastība, pieredzes iegūšana, klientu piesaistīšana un iespēju trūkums tradicionālajā darba tirgū šķiet galvenie iemesli platformu darba pieņemšanai; tā kā platformu darbs parasti labvēlīgi ietekmē integrāciju darba tirgū⁶⁴; tā kā platformu darbs ir neviendabīgs un tāpēc universāls risinājums mazinātu nozīmīgu darba veidu rašanos⁶⁵;
- BL. tā kā 2019. gada jūlijā tika izveidota Eiropas Darba iestāde, lai palīdzētu dalībvalstīm un Komisijai efektīvi piemērot Savienības tiesību aktus, kas saistīti ar darbaspēka mobilitāti un sociālā nodrošinājuma koordinēšanu, un nodrošināt to izpildi; tā kā ir sagaidāms, ka Eiropas Darba iestāde pilnu darbības jaudu sasniegs līdz 2024. gadam;
- BM. tā kā, lai gan Komisija ir paziņojusi par ieceri sniegt priekšlikumu par Eiropas sociālā nodrošinājuma numuru, nekāds konkrēts priekšlikums vēl nav ierosināts;
- BN. tā kā pieaugušo izglītības rādītājs Eiropas Savienībā 2018. gadā bija 11,1 %, savukārt

---

<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=89&furtherNews=yes&langId=lv&newsId=9378>

⁶⁰ https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2016/587285/IPOL_STU%282016%29587285_EN.pdf

⁶¹ Eurofound, "Nodarbinātu personu nabadzība Eiropas Savienībā", 2017. gada 5. septembris (<https://www.eurofound.europa.eu/publications/report/2017/in-work-poverty-in-the-eu>).

⁶² <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/DDN-20200511-1>

⁶³ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/DDN-20200511-1>

⁶⁴ https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef18001en.pdf

⁶⁵ https://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef18001en.pdf

2020. gadam noteiktais mērķis bija 15 %⁶⁶; tā kā tehnoloģijai un inovācijai ir liels potenciāls radīt iespējas, taču vairāk nekā 40 % pieaugušo Eiropas Savienībā nav pamata digitālo prasmju;

Covid-19 pandēmijas ekonomiskās un sociālās sekas

- BO. tā kā 2008. gada finanšu krīzes laikā strauji palielinājās bezdarbs un nestabila un nestandarta nodarbinātība un Covid-19 krīze liek pievērsties arī tādiem sociālajiem jautājumiem kā darba zaudēšana, īstermiņa darbs un iztikas grūtības, piemēram, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU), amatniecībā nodarbinātajiem, mazajiem tirgotājiem un pārrobežu darba ņēmējiem; tā kā vidusslānis samazinās, plaisa starp bagātajiem un nabadzīgajiem arvien vairāk palielinās, un Covid-19 krīze saasina atšķirības dalībvalstīs un starp tām;
- BP. tā kā 2020. gada aprīlī Covid-19 pandēmijas laikā 50 % strādājošo Eiropas Savienībā tika saīsināts darba laiks un vairāk nekā viena trešā daļa (34 %) nodarbināto ziņoja, ka tas ir samazināts "ievērojami", savukārt 16 % apgalvoja, ka tas ir samazināts "nedaudz"⁶⁷;
- BQ. tā kā 75 % no ES iedzīvotājiem uzskata, ka viņu pašreizējā finansiālā situācija ir sliktāka nekā pirms Covid-19 pandēmijas, savukārt 68 % ziņo par grūtībām nodrošināt iztiku un 68 % nespēj saglabāt savu dzīves līmeni, bez ienākumiem pavadot vairāk nekā trīs mēnešus; tā kā 16 % strādājošo Eiropas Savienībā uzskata, ka drīzumā, iespējams, zaudēs darbu⁶⁸;
- BR. tā kā Covid-19 pandēmijas izraisītā ekonomikas krīze varētu radīt spēcīgas ilgtermiņa sekas darba tirgū, jo īpaši jauniešiem un neaizsargātiem darba ņēmējiem, jo tā var likt viņiem pieņemt nestabilu un nestandarta darbu, tā ievērojami pasliktinot darba nosacījumus un palielinot pastāvošo nevienlīdzību;
- BS. tā kā Covid-19 pandēmija tāpēc, visticamāk, tieši ietekmēs nabadzības pieaugumu un nodarbinātu personu nabadzību⁶⁹, jo īpaši visneaizsargātākajās sabiedrības grupās;
- BT. tā kā Covid-19 pandēmija ir apliecinājusi vajadzību pēc iekļaujošākas sociālās aizsardzības visu veidu darba ņēmējiem, jo īpaši pašnodarbinātajiem un platformās nodarbinātajiem;
- BU. tā kā palielinās zemu atalgotu un augstu atalgotu darbu skaits, taču vidēju ienākumu profesiju skaits sarūk; tā kā zemu atalgots darbs nenozīmē zemu kvalifikāciju, jo īpaši platformās nodarbinātajiem; tā kā pastāvīgi palielinās pieprasījums pēc augsti izglītotiem darba ņēmējiem, pat zemu atalgotās darbvietās,
1. uzsver, ka saskaņā ar ES Pamattiesību hartas 31. pantu Eiropas Savienībai ir pienākums nodrošināt, lai visiem darba ņēmējiem būtu veselībai nekaitīgi, droši un cilvēka cieņai

⁶⁶ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/DDN-20190517-1>

⁶⁷ Eurofound, Dati par dzīvošanu, strādāšanu un Covid-19, 2020. gada 28. septembris (<http://eurofound.link/covid19data>).

⁶⁸ Eurofound, Dati par dzīvošanu, strādāšanu un Covid-19, 2020. gada 28. septembris (<http://eurofound.link/covid19data>).

⁶⁹ <https://www.worldbank.org/en/topic/poverty/brief/projected-poverty-impacts-of-COVID-19>

atbilstoši darba apstākļi, un aicina pievērst uzmanību tam, ka nabadzība un atstumtība no darba tirgus un sabiedrības palielina nevienlīdzību un segregāciju; atgādina, ka Komisijai un dalībvalstīm, īstenojot savu politiku, būtu tālāk jānostiprina ES sociālais modelis un jāņem vērā prasības, kas saistītas ar augsta nodarbinātības līmeņa veicināšanu, pienācīga dzīves līmeņa, atbilstīgas sociālās aizsardzības visiem nodrošināšanu, nabadzības un sociālās atstumtības apkarošanu;

2. uzsver, ka LES ir noteikts pamatpienākums Savienībai darboties, lai panāktu Eiropas ilgtspējīgu attīstību, kuras pamatā cita starpā ir augstas konkurētspējas sociālā tirgus ekonomika, kuras mērķis ir panākt pilnīgu nodarbinātību un sociālo attīstību, kā arī augstu aizsardzības līmeni; uzsver, ka Eiropas Savienībai ir jāapkaro sociālā atstumtība un diskriminācija un jāveicina sociālais taisnīgums un aizsardzība, sieviešu un vīriešu līdztiesība, paaudžu solidaritāte un bērnu tiesību aizsardzība;
3. ir vienisprātis ar Komisiju, ka Eiropas Savienībā kā pasaules reģionā ienākumu nevienlīdzība ir zemāka nekā dažās citās lielākajās ekonomiski attīstītajās valstīs, tomēr tā joprojām sagādā bažas; uzsver, ka augsta nevienlīdzība rada bažas par taisnīgumu, jo iesakņojusies nevienlīdzība var novest pie iespēju nevienlīdzības un samazināt potenciālo izaugsmi; uzsver, ka salīdzinoši augsta nevienlīdzība varētu saistīties ar augstāku nabadzības risku un izteiktāku sociālo atstumtību, kā arī biežākiem finansiālo grūtību gadījumiem, un tādējādi tas varētu mazināt sociālo kohēziju⁷⁰;
4. norāda, ka, lai gan sieviešu nabadzības līmenis dažādās dalībvalstīs ievērojami atšķiras, nabadzības un sociālās atstumtības risks riska grupās, pie kurām pieder vecāka gadagājuma sievietes, vientuļās sievietes, sievietes ar bērniem un vientuļās mātes, bēgles un migrantas, sievietes ar citu ādas krāsu, mazākumtautību sievietes, homoseksuālas, biseksuālas sievietes un transpersonas, kā arī sievietes ar invaliditāti, ir augsts, un vidējā tendence ir tāda, ka sievietes ir vairāk pakļautas nabadzības un sociālās atstumtības riskam nekā vīrieši (2018. gadā ES — 22,8 %); norāda, ka citi krusteniskie riska faktori, piemēram, neaktivitāte, aprūpes pakalpojumu trūkums bērniem un apgādājamiem ģimenes locekļiem padara dažas īpašas sieviešu kategorijas neaizsargātākas pret nabadzības riskiem nekā citas;
5. uzsver, ka katrai otrajai personai, kas nāk no ārpus Savienības migrantu ģimenēm, draud nabadzība vai sociālā atstumtība, ka īpaši augsts nestabila darba līmenis ir starp migrantēm un bēglēm un ka personas ar apgādājamu vai neregulāru statusu saskaras ar ārkārtīgi augstu nabadzības līmeni; uzsver, ka četriem no pieciem romu kopienas locekļiem ienākumi nesasniedz nabadzības sliekšņa apmēru un ka mazāk nekā viena no piecām romu sievietēm (vecumā no 16 gadiem) ir nodarbināta; uzsver, ka diskriminācija izglītības, apmācības un nodarbinātības pieejamībā un kvalitātē veicina šo realitāti; aicina ES sadarboties ar dalībvalstīm, lai nodrošinātu ES un valstu nodarbinātības standartu pilnīgu īstenošanu bez jebkādas diskriminācijas, tostarp izmantojot tādus uzraudzības, sūdzību un tiesiskās aizsardzības mehānismus, kas ir efektīvi, neatkarīgi un pieejami visiem darba ņēmējiem;
6. norāda, ka saskaņā ar *Eurostat* datiem pašlaik dalībvalstīs 64,6 miljoni sieviešu un 57,6 miljoni vīriešu dzīvo nabadzībā, un tas liecina, ka nabadzības ietekme uz sievietēm un

---

⁷⁰ *Employment and Social Developments in Europe 2019*
([https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738\(Id=en&pubId=8219\)](https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738(Id=en&pubId=8219))).

vīriešiem ir atšķirīga; norāda, ka šie skaitļi tikai parāda, cik daudz sieviešu tas skar, un, lai pilnībā izprastu to nozīmi, tie ir jāizskata kopā ar citiem rādītājiem, piemēram, attiecībā uz vecumu, paredzamo mūža ilgumu, ienākumu nevienlīdzību, vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirību, mājsaimniecības veidu un sociālajiem pārvedumiem; uzsver, ka, visticamāk, netiek pietiekami novērtēts tas, ciklā sievietes ir pakļautas nabadzībai, un aicina dalībvalstis vākt datus par nabadzību tādā veidā, kas atspoguļo personas reālo mājsaimniecības un individuālo situāciju, kopā ar attiecīgajiem datiem par līdztiesību, un veikt nabadzības statistikas un politikas dzimumu līdztiesības analīzi, jo nevar paļauties uz pieņēmumu, ka mājsaimniecībās resursi ir vienlīdzīgi sadalīti starp vīriešiem un sievietēm;

Pasākumi nevienlīdzības novēršanai

7. aicina Komisiju un dalībvalstis sasniegt salīdzināmu dzīves apstākļu mērķi, īstenojot augšupēju sociālo un ekonomisko konvergenci, lai cīnītos pret augošu nevienlīdzību dalībvalstīs un starp tām un palielinātu solidaritāti; mudina dalībvalstis stiprināt darba koplīguma slēgšanas sarunu sistēmas un nodrošināt minimālo sociālās aizsardzības un sociālā nodrošinājuma sistēmu visām vecuma grupām; uzsver, ka šos mērķus cita starpā var sasniegt, piemēram, ar tādiem instrumentiem kā minimālais ienākums, minimālās algas un minimālās pensijas pirmā pīlāra ietvaros⁷¹ atbilstoši katras dalībvalsts kompetencēm un tiesību aktiem, kā arī ievērojot visus Eiropas Savienības vispārīgos principus, tostarp pamattiesības, proporcionalitāti, juridisko noteiktību, vienlīdzību likuma priekšā un subsidiaritāti;
8. atgādina Komisijai un dalībvalstīm, ka nodarbinātu personu nabadzības novēršanai un risināšanai ir jābūt daļai no kopējā mērķa izskaust nabadzību Eiropas Savienībā;
9. uzskata, ka nevienlīdzības un nabadzības līmeņu samazināšanas nolūkā būtiski svarīga ir kvalitatīvu pakalpojumu (jo īpaši sabiedrisko pakalpojumu) cenas pieņemamība un piekļūstamība tiem; tāpēc uzskata, ka ir būtiski svarīgi, lai dalībvalstis veiktu pasākumus ar mērķi garantēt piekļuvi kvalitatīviem pakalpojumiem un attiecīgi vispārēju piekļuvi veselības aprūpei, izglītībai, cenas ziņā pieņemamiem mājokļiem, energoapgādei un sociālajai aizsardzībai;
10. pauž pārliecību, ka apgalvojums "darbs ir vislabākais līdzeklis pret nabadzību" mūsdienās vairs ne vienmēr ir spēkā attiecībā uz zemu algu nozarēm un nestabiliem darba nosacījumiem (tostarp dažiem nestandarta nodarbinātības veidiem), kas ietekmē sociālā nodrošinājuma sistēmu ilgtspēju un adekvātumu; tāpēc uzskata, ka efektīvi darba koplīgumi un efektīvas obligātās minimālās algas sistēmas, ja tādas ir piemērojamas, ir svarīgi instrumenti cīņai pret nabadzību;
11. norāda, ka izaugsme ir būtiski svarīga, lai mazinātu nestabilitāti un nabadzību; pauž pārliecību, ka ir jāsekmē uzņēmējdarbība, tostarp starp sievietēm un jauniešiem; norāda, ka ir jāatbalsta MVU, kas rada darbvietas un labklājību un veido Eiropas ekonomikas pamatu; norāda, ka tie rada dzīvīgumu teritorijās un sekmē inovāciju, kā arī konkurētspējīga, dažādota un ilgtspējīga darba tirgus veidošanu; uzsver, ka ar ES tiesību

---

⁷¹ Tipiskas triju pīlāru pieejas pensijām pirmo pīlāru veido valsts obligātās pensijas, ko pārvalda valsts un parasti finansē no sociālās apdrošināšanas iemaksām un/vai vispārējiem nodokļu ieņēmumiem saskaņā ar kārtējo iemaksu principu. Avots: *EPRS* brīfings "Eiropas Savienības pensiju sistēmas — vai tās ir adekvātas un ilgtspējīgas?", 2015. gada novembris.

aktiem ir jārada ieguvumi uzņēmumiem, jo īpaši MVU;

12. aicina Komisiju un dalībvalstis, pamatojoties uz to pienākumiem saskaņā ar SDO konvencijām un pārskatīto Eiropas Sociālo hartu, kā arī uz Eiropas sociālo tiesību pīlāra saistībām un ilgtspējīgas attīstības mērķiem, veicināt darba koplīguma slēgšanas sarunas; aicina dalībvalstis pielāgot savus valsts tiesību aktus, ja tie rada šķēršļus darba koplīguma slēgšanas sarunām un tiesībām apvienoties, pārrunāt un slēgt koplīgumus, kā arī attiecīgā gadījumā ievērot un īstenot tiesības uz taisnīgām minimālajām algām;
13. uzsver, ka tehnoloģiju attīstība un pārmaiņas ekonomikas struktūrā rada augstāku saimnieciskās darbības un augstprasmīgo darbvieta koncentrāciju metropoles apvidos, palielinot sociālo un ģeogrāfisko nevienlīdzību; aicina Komisiju un dalībvalstis stiprināt ieguldījumus digitālajās tehnoloģijās lauku apvidos, lai uzlabotu sabiedriskos pakalpojumus, paaugstinātu to kvalitāti un efektivitāti un radītu jaunus pakalpojumu sniegšanas veidus attāliem un nepietiekami apkalpotiem reģioniem, lai mazinātu nevienlīdzību un radītu labākas darba iespējas;
14. atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu par prasmju programmu; uzsver, ka zems izglītības līmenis ir viens no nodarbinātu personu nabadzības pamatcēloņiem un ir jārisina;
15. aicina dalībvalstis garantēt vienlīdzīgu piekļuvi iekļaujošai izglītībai un apmācībai visiem un pastiprināt savus centienus priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanā;
16. uzsver, ka augstas kvalitātes izglītība jau no agrīna vecuma, profesionālā izglītība un apmācība, pārkvalifikācija un prasmju pilnveide ir būtiski svarīgi faktori, lai samazinātu nevienlīdzību, uzlabotu darba ņēmēju spējas pielāgoties mainīgajai darba pasaulei un viņiem atvieglotu veiksmīgu pāreju uz nodarbinātību;
17. tāpēc aicina dalībvalstis cieši strādāt ar sociālajiem partneriem, izglītības un apmācības sniedzējiem, uzņēmumiem un citām attiecīgām ieinteresētajām personām, lai stiprinātu un uzlabotu izglītības un apmācības sistēmas un uzlabotu to kvalitāti un būtiskumu darba tirgum un pašattīstībai, cita starpā lai sniegtu cilvēkiem iespējas piekļūt mūžizglītībai;
18. uzsver, ka digitālā pārkārtošanās un augošais augsti kvalificētu un augstprasmīgu profesiju skaits liek veikt mērķtiecīgus ieguldījumus mūžizglītībā; mudina Komisiju un dalībvalstis sniegt saskanīgu un visaptverošu atbalstu nepieciešamo digitālo prasmju veidošanai, tostarp gados vecākiem darba ņēmējiem; tāpēc aicina veikt mērķtiecīgus ieguldījumus digitālo prasmju pārkvalifikācijā un pilnveidē, lai darba ņēmēji varētu pielāgoties pārmaiņām un saņemt augstākas algas;
19. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt jauniešiem pienācīgu izglītības un apmācības līmeni, kas viņiem ļaus atbilst darba tirgus vajadzībām un pārvarēt tā problēmas, un sniegt viņiem zināšanas par savām darba un sociālajām tiesībām, lai viņi nenonāktu nestandarta un nestabilā nodarbinātībā;
20. atgādina Komisijai un dalībvalstīm, ka Eiropas līgumos ir jāiekļauj sociālā progresa protokols, nodrošinot, ka gadījumos, kad rodas konflikts starp ekonomiskajām

pamatbrīvībām un sociālajām un darba pamattiesībām, sociālās un darba pamattiesības tiek skatītas tādā pašā līmenī kā vienotā tirgus ekonomiskās brīvības;

21. aicina pieņemt visaptverošu Eiropas stratēģiju nabadzības novēršanai, nosakot vērienīgus mērķrādītājus nabadzības samazināšanai un galējas nabadzības izbeigšanai Eiropā līdz 2030. gadam saskaņā ar Eiropas sociālo tiesību pīlārā noteiktajiem principiem un ņemot vērā ilgtspējīgas attīstības mērķus;
22. aicina Komisiju un dalībvalstis izmantot finanšu instrumentus, piemēram, Garantiju jauniešiem un ES programmas, lai mazinātu jauniešu bezdarbu, palielinātu jauniešu nodarbināmību un mudinātu viņus pieņemt stabilu un drošu darbu;
23. aicina Komisiju un dalībvalstis veikt reālus pret nodokļu apiešanu un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas vērstus pasākumus, kas būtu nozīmīgi līdzekļi ekonomiskās nevienlīdzības mazināšanai un nodokļu ieņēmumu palielināšanai dalībvalstīs;
24. aicina Komisiju atjaunināt tās sistēmu kooperatīvu un sociālās ekonomikas uzņēmumu izveidei un attīstībai, kuri pēc savas būtības liek lielāku uzvaru uz taisnīgiem darba apstākļiem un darba ņēmēju iespēju nodrošināšanu;
25. aicina Komisiju un dalībvalstis ieviest iniciatīvas, lai veicinātu pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanu sievietēm, izmantojot izglītību, profesionālo apmācību un mūžizglītību, kā arī piekļuvi finansējumam, sieviešu uzņēmējdarbību un sieviešu pārstāvību uz nākotni vērstās nozarēs, lai nodrošinātu piekļuvi kvalitatīvai nodarbinātībai; jo īpaši aicina vairāk popularizēt *STEM* priekšmetus, digitālo izglītību, mākslīgā intelekta un finanšu lietpratību, lai apkarotu pastāvošos stereotipus un nodrošinātu, ka vairāk sieviešu ienāk šajās nozarēs un dod ieguldījumu to attīstībā;
26. uzsver regulāro dialogu ar sievietēm, kuras saskaras ar nabadzību, un lēmumu pieņēmējiem, izmantojot forumus valsts, reģionālajā un ES līmenī, lai uzraudzītu pašreizējās politikas/pakalpojumu efektivitāti un ierosinātu risinājumus;
27. uzsver, ka ir jānodrošina pienācīgs finansējums NVO, un uzsver, ka tām ir jābūt pieejamiem ES līdzekļiem, lai sniegtu inovatīvus un efektīvus pakalpojumus cīņai pret nabadzību;
28. atzinīgi vērtē Komisijas plānu nekavējoties iesniegt Garantiju bērniem⁷²;
29. aicina dalībvalstis visiem nodrošināt piekļuvi pienācīgam, cenas ziņā pieejamam, piekļūstamam, energoefektīvam un veselīgam mājoklim un darīt vairāk, lai atbalstītu sociālos mājokļus, tostarp valsts mājokļus; mudina dalībvalstis stiprināt paraugpraksi apmaiņu par efektīvu politiku sociālo mājokļu jomā;
30. aicina dalībvalstis un vietējās pašvaldības pieņemt pienācīgu mājokļu politiku, radīt nosacījumus un atbalstu ieguldījumiem sociālajos un cenas ziņā pieejamos mājokļos un

---

⁷² Kā minēts Eiropas Parlamenta 2015. gada 24. novembra rezolūcijā "Nevienlīdzības samazināšana, īpašu uzmanību pievēršot bērnu nabadzības problēmai", OV C 366, 27.10.2017., 19. lpp., un Eiropas Komisijas politikas pamatnostādņēs 2019.–2024. gadam: "Lai atbalstītu ikvienu bērnu, kam nepieciešama palīdzība, es izveidošu Eiropas Garantiju bērniem, pamatojoties uz Eiropas Parlamenta ierosināto ideju".

mazināt enerģētisko nabadzību;

31. aicina Komisiju ierosināt ES stratēģisko satvaru valstu stratēģijām bezpajumtniecības jomā, ņemot vērā saites starp nodarbinātu personu nabadzību un bezpajumtniecību; aicina dalībvalstis steidzami veikt pasākumus, lai novērstu un mazinātu bezpajumtniecību un novērstu piespiedu izlikšanu no mājokļa;
32. uzsver, cik būtiski ir saskaņā ar jauno Eiropas Sociālo fondu Plus (ESF+) palielināt finansējumu viestrūcīgākajām personām — tas būtu viens no Eiropas solidaritātes pamatelementiem un veids, kā palīdzēt ES apkarot galējas nabadzības izpausmes, tādas kā pārtikas trūkums un bērnu nabadzība;

Darba un dzīves apstākļu minimālā aizsardzība

33. uzskata, ka ir vajadzīgs tiesiskais regulējums tāldarba nosacījumu regulēšanai Eiropas Savienībā, lai nodrošinātu pienācīgus darba un nodarbinātības nosacījumus digitālajā ekonomikā, tādējādi palīdzot samazināt nevienlīdzību un risināt nodarbinātu personu nabadzības problēmu;
34. aicina Komisiju nākt klajā ar ES regulējumu attiecībā uz minimālajiem ienākumiem;
35. aicina Komisiju un dalībvalstis sniegt ieguldījumu aktīvā darba politikā, lai sekmētu Eiropas darba ņēmēju un ekonomikas noturīgumu un sniegtu darba ņēmējiem noderīgas prasmes;
36. atzīst Komisijas priekšlikumu ES direktīvai, lai nodrošinātu, ka darba ņēmēji Eiropas Savienībā tiek aizsargāti ar pietiekamām minimālajām algām, kas ļauj nodrošināt pienācīgu dzīvi;
37. uzsver, ka direktīvā būtu jāparedz skaidri aizsardzības pasākumi dalībvalstīs, kurās algas principā kolektīvi nosaka sociālie partneri;
38. atgādina Komisijas politikas pamatnostādnes 2019.–2024. gadam⁷³ ierosinātos pasākumus, kuru mērķis ir nodrošināt, ka darba ņēmējiem Eiropas Savienībā ir taisnīga minimālā alga, kurai būtu jānodrošina pienācīgs dzīves līmenis neatkarīgi no darba vietas;
39. atgādina, ka saskaņā ar aizsardzības līmeņa nepazemināšanas principu un labvēlīgākiem noteikumiem direktīvās par darba tiesībām ir paredzēti minimālie standarti un ka katra dalībvalsts var noteikt augstākus aizsardzības līmeņus un standartus;
40. uzskata, ka šai direktīvai ar koplīgumiem un tiesību aktos noteiktām minimālajām algām būtu jānodrošina, ka neviens darba ņēmējs un viņa ģimene netiek pakļauti nabadzības riskam un ka ikviens var ar darbu nopelnīt sev iztiku un iesaistīties sabiedrības dzīvē;
41. uzsver, ka ar galīgo direktīvu būtu jāgarantē, ka tiesību aktos noteiktās minimālās algas,

---

⁷³ "Eiropas Savienība, kas tiecas uz augstākiem mērķiem. Mana programma Eiropai", politikas pamatnostādnes nākamajai Eiropas Komisijai (2019–2024).

ja tādas ir piemērojamas, vienmēr tiek noteiktas virs nabadzības sliekšņa;

42. aicina dalībvalstis un sociālos partnerus nodrošināt, ka ir ieviestas minimālās algas, ievērojot valsts praksi un ņemot vērā to ietekmi uz konkurētspēju, darbvietu radīšanu un nodarbinātu personu nabadzību;
43. uzsver, ka ir jāveic pasākumi, lai nodrošinātu, ka darba devēji neizmanto prakses, kurās no minimālās algas tiek atskaitītas izmaksas, kas jāsedz, lai veiktu darbu, piemēram, izmaksas, kas saistītas ar uzturēšanos, nepieciešamo apģērbu, instrumentiem, individuālo aizsardzību vai citu aprīkojumu;
44. aicina Komisiju un dalībvalstis īstenot tiesisko regulējumu par minimālajiem darba nosacījumiem visiem darba ņēmējiem, jo īpaši tiem darba ņēmējiem, kuri ir nodarbināti ar nestabiliem darba nosacījumiem, kas bieži arī ietekmē nestandarta darba ņēmējus un nestandarta darba ņēmējus gadījumdarbu ekonomikā, un uzlabot šo regulējumu, novēršot nepilnības likumdošanā un uzlabojot spēkā esošās direktīvas⁷⁴ vai attiecīgā gadījumā izstrādājot jaunus tiesību aktus;
45. aicina dalībvalstis nodrošināt sociālās aizsardzības shēmas visiem darba ņēmējiem un aicina Komisiju papildināt un atbalstīt dalībvalstu darbības attiecībā uz sociālo nodrošinājumu un darba ņēmēju sociālo aizsardzību;
46. uzsver, ka darbaspēka mobilitāte ir būtiski svarīga, lai pēc iespējas vairāk izmantotu Eiropas iedzīvotāju talantus un ambīcijas, maksimāli palielinātu ekonomikas rezultātus un uzņēmumu un indivīdu labklājību un sniegtu cilvēkiem plašas iespējas; aicina Komisiju un dalībvalstis novērst pastāvošos šķēršļus mobilitātei Eiropas Savienībā;
47. aicina dalībvalstis nodrošināt, ka personām ar invaliditāti tiek veikti saprātīgi pielāgojumi darba vietā⁷⁵;
48. aicina Komisiju un dalībvalstis cīnīties pret stratēģijām, kas palielina nodarbinātu personu nabadzību, piemēram, nedeklarētu virsstundu darbu, neuzticamu vai neprognozējamu darba laika plānošanu, ko veic darba devēji, nulles stundu līgumiem, nedeklarētu saimniecisko darbību un ēnu ekonomiku; atgādina, ka par veselības aizsardzību un drošību darba vietā atbildīgs ir darba devējs un ka ar darbu saistītām mācībām jānotiek darba laikā;
49. konstatē, ka Komisijas Eiropas samits par platformu darbu, kura mērķis bija izskatīt iespējas uzlabot darba nosacījumus platformās strādājošajiem, Covid-19 krīzes dēļ tika pārcelts; mudina Komisiju pēc iespējas ātrāk sarīkot šo samitu;
50. norāda uz platformu darba sabiedriskajām sekām, proti, to, ka darba ņēmēji neiegūst darba tiesības un sociālo aizsardzību, kā arī netiek veiktas sociālā nodrošinājuma iemaksas un nodokļi;

---

⁷⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/1152 (2019. gada 20. jūnijs) par pārredzamiem un paredzamiem darba apstākļiem Eiropas Savienībā (OV L 186, 11.7.2019., 105. lpp.).

⁷⁵ Saprātīgu pielāgojumu veikšana ir pienākums saskaņā ar ES Nodarbinātības vienlīdzības direktīvu (OV L 303, 2.12.2000., 16. lpp.) un ANO Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām 5. pantu.

51. atzīst Komisijas plānu pieņemt tiesību akta priekšlikumu⁷⁶ par platformās nodarbinātajiem; aicina Komisiju nodrošināt, ka sociālo partneru attiecības starp platformām un darba ņēmējiem ir pielāgotas jaunajiem digitalizētas sabiedrības un ekonomikas apstākļiem un tiek precizētas, uz šādiem darba ņēmējiem attiecinot spēkā esošos darba tiesību aktus un sociālā nodrošinājuma noteikumus, lai platformās nodarbinātajiem uzlabotu darba nosacījumus, prasmes un izglītību un nodrošinātu prognozējamu darba laiku visiem platformās nodarbinātajiem;
52. uzsver, ka ar ES tiesību aktu priekšlikumu būtu jānodrošina, ka platformās nodarbinātie spēj veidot darba ņēmēju pārstāvības un apvienoties, lai noslēgtu koplīgumus;
53. aicina dalībvalstis ātri transponēt un pilnībā īstenot direktīvu par darba un privātās dzīves līdzsvaru⁷⁷;
54. aicina dalībvalstis nodrošināt piekļuvi cenas ziņā pieejamai un kvalitatīvai bērnu aprūpei kopumā un jo īpaši vientuļajiem vecākiem, bērnu ar invaliditāti vecākiem un vecākiem daudz bērnu ģimenēs; atgādina, ka piekļuve bērnu aprūpei ir īpaši svarīga darba meklētājiem un darba ņēmējiem nestabilas nodarbinātības situācijā neatkarīgi no līguma rakstura, tāpat arī piekļuve aprūpes iespējām personām ar invaliditāti vai apgādājamiem radniekiem, lai nepieļautu, ka šādi darba ņēmēji ar aprūpes pienākumiem nespēj izkļūt no nestabila darba, kas bieži izraisa nodarbinātu personu nabadzību;
55. uzsver, ka labākas iespējas abu vecāku atvaļinājumam varētu labvēlīgi ietekmēt sieviešu nodarbinātību; aicina dalībvalstis veikt pasākumus, lai nodrošinātu, ka vecāku atvaļinājuma maksājuma vai pabalstu saņēmēji tiek aizsargāti pret nonākšanu zem nabadzības sliekšņa;
56. uzsver vajadzību nodrošināt atbilstību līdztiesības noteikumiem, lai novērstu jebkādas diskriminācijas veidus, jo īpaši attiecībā uz algām un darba nosacījumiem, sniegtu vienlīdzīgas iespējas un novērstu likumdošanas nepilnības, kas ietekmē nelabvēlīgākā situācijā esošas grupas; papildus aicina atbloķēt horizontālo Diskriminācijas novēršanas direktīvu;
57. aicina Komisiju veicināt sieviešu un vīriešu vienlīdzīgu dalību un iespējas darba tirgū un ieviest iniciatīvas, lai veicinātu sieviešu piekļuvi finansējumam, sieviešu uzņēmējdarbību un sieviešu finansiālo neatkarību;
58. uzsver, ka, lai mazinātu nodarbinātu personu nabadzību starp sievietēm, ir būtiski svarīgi mazināt vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirību un no tās izrietošo pensiju atšķirību; norāda, ka ir svarīgi sniegt piemērotu finansiālo atbalstu bērnu aprūpei maternitātes un vecāku atvaļinājuma laikā;
59. lūdz dalībvalstis izskatīt iespēju pensiju shēmās ņemt vērā bērnu audzināšanas pienākumus, ja sievietes nevar strādāt un veikt atbilstīgas iemaksas attiecīgajos

⁷⁶ Pielikumi Komisijas 2021. gada darba programmai (COM(2020)0690), 9. politikas mērķis sadaļā "Digitālajam laikmetam gatava Eiropa".

⁷⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/1158 (2019. gada 20. jūnijs) par darba un privātās dzīves līdzsvaru vecākiem un aprūpētājiem un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 2010/18/ES (OV L 188, 12.7.2019., 79. lpp.).

periodos;

60. uzsver, ka darba samaksas pārredzamības pasākumos būtu jātiecas nodrošināt vienlīdzīgu samaksu un būtu jāļauj sociālajiem partneriem slēgt koplīgumus, lai šo mērķi sasniegtu;
61. aicina Komisiju nākt klajā ar stratēģiju invaliditātes jomā laikposmam pēc 2020. gada, lai nodrošinātu personu ar invaliditāti pilnīgu iekļaušanu darba tirgū; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka personām ar invaliditāti tiek sniegtas nepieciešamās prasmes, lai iegūtu nodarbinātību atvērtā darba tirgū, un attiecībā uz tām ir spēkā darba tiesības, sociālā aizsardzība un minimālās algas;
62. aicina dalībvalstis neatņemt personām ar invaliditāti viņu invaliditātes pabalstus, kas sedz ar invaliditāti saistītos papildu izdevumus, kad personas ar invaliditāti nonāk darba tirgū vai pārsniedz noteiktu ienākumu sliekšni, jo šāda prakse veicina nodarbinātu personu nabadzību; aicina dalībvalstis atbalstīt personas ar invaliditāti, lai pārvarētu šķēršļus;
63. aicina dalībvalstis garantēt, ka personas ar invaliditāti spēj izmantot savas darba un arodbiedrību tiesības tādā pašā mērā kā citi;
64. atkārtoti aicina⁷⁸ Komisiju nekavējoties nākt klajā ar saistošiem pasākumiem darba samaksas pārredzamības jomā saskaņā ar tās apņemšanos dzimumu līdztiesības stratēģijā 2020.–2025. gadam⁷⁹; uzskata, ka šādos pasākumos būtu pilnībā jāievēro valsts sociālo partneru autonomija;
65. uzsver, ka darba devējiem gan publiskajā, gan privātajā sektorā, pienācīgi ņemot vērā MVU īpašās iezīmes, būtu jānodrošina darba samaksas pārredzamība, vienlaikus novēršot jebkādas prakses, kas vājina principa "vienāda samaksa par vienādu darbu" ievērošanu;
66. aicina Komisiju un dalībvalstis ierobežot nodarbinātu personu nabadzību, kas skar jauniešus; aicina Komisiju un dalībvalstis veikt pasākumus pret fiktīvu pašnodarbinātību un gados jaunu darba ņēmēju ekspluatāciju ar zemām algām un negodīgiem darba nosacījumiem, kas var izraisīt nodarbinātu personu nabadzību; apstiprina, ka ir steidzami jāpārskata un jāstiprina Eiropas stažēšanās kvalitātes sistēma, lai kvalitātes kritērijos iekļautu stažēšanās atalgojuma principu un nodrošinātu pienācīgu piekļuvi sociālās aizsardzības shēmām; atkārtoti apstiprina, ka jauniešu nodarbinātība nebūtu jāuztver kā lēts darbs un ka jauniešiem būtu jāiegūst taisnīgi darba nosacījumi un algas un atbilstīgi darba līgumi, kas arī atbilst viņu pieredzei un kvalifikācijai;
67. pauž bažas par to, ka Covid-19 krīzes dēļ nestandarta un nestabila darba izplatība var palielināties; uzsver, ka tiesību aktos noteiktajām minimālajām algām būtu jāattiecas uz visiem darba ņēmējiem, tostarp pašlaik izslēgtajām darba ņēmēju kategorijām,

---

⁷⁸ 2020. gada 30. janvāra rezolūcija par vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirību, 2. punkts. Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0025.

⁷⁹ Saskaņā ar šo stratēģiju Komisijai bija jāiesniedz saistoši pasākumi darba samaksas pārredzamības jomā līdz 2020. gada beigām.

piemēram, nestandarta darba ņēmējiem;

68. aicina Komisiju un dalībvalstis apkopot detalizētāku statistiku par nestabilas nodarbinātības pieaugumu un dažiem nestandarta nodarbinātības veidiem darba tirgos, kā arī veikt atbildes pasākumus, pielāgojot un modernizējot spēkā esošos darba tiesību aktus;
69. atzinīgi vērtē dalībvalstu iniciatīvas, kuru mērķis ir samazināt nestabilu nodarbinātību un izskaust krāpnieciskas prakses algu samazināšanas un sociālā nodrošinājuma iemaksu izvairīšanās nolūkā⁸⁰, un aicina Komisiju ierosināt priekšlikumus savu kompetenču ietvaros saskaņā ar Līgumiem;
70. atgādina dalībvalstīm, ka valstu nodarbinātības dienestiem arī turpmāk būtu jāpiedāvā pēc iespējas vairāk iespēju kvalitatīvai nodarbinātībai;
71. mudina dalībvalstis pakāpeniski izbeigt nulles stundu līgumu izmantošanu; aicina Komisiju un dalībvalstis mazināt piespiedu nepilna laika darbu un īpaši censties veicināt beztermiņa darba līgumus un ierobežot regulāri atjaunotu pagaidu līgumu izmantošanu;
72. stingri uzskata, ka darba devēji ir pilnībā atbildīgi par visa darba ņēmējiem nepieciešamā aprīkojuma, apģērba un apdrošināšanas sagādāšanu, lai tie varētu veikt savus uzdevumus, paši nesedzot nekādas papildu izmaksas; uzsver, ka darba devēji ir pilnībā atbildīgi par izdevumiem saistībā ar nepieciešamo apmācību, lai darba ņēmēji varētu veikt savus uzdevumus;
73. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt ES tiesību aktu par darbaspēka mobilitāti un sociālā nodrošinājuma koordināciju pienācīgu izpildi un jo īpaši nodrošināt, ka darba ņēmēji pirms līgumu parakstīšanas ir informēti par savām tiesībām, pienākumiem un procesuālajiem aizsardzības pasākumiem viņiem saprotamā valodā⁸¹; aicina Eiropas Darba iestādi un dalībvalstis pārraudzīt atbilstību piemērojamiem darba un sociālo tiesību aktiem; aicina dalībvalstis izveidot darba inspekcijas un iesaistīt Eiropas Darba iestādi pārrobežu situācijās;
74. uzsver, ka dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka valsts darba inspekcijas veic efektīvu un pienācīgu kontroli un pārbaudes, nodrošina piemērotus sūdzību mehānismus un aizsargā visu darba ņēmēju, jo īpaši nestabilā nodarbinātībā un dažos nestandarta nodarbinātības veidos esošu darba ņēmēju, tiesības un nodrošina tam pienācīgu finansējumu;
75. aicina dalībvalstis izpildīt pārskatīto Darba ņēmēju norīkošanas direktīvu, lai nodrošinātu patiesu aizsardzību darba ņēmējiem šajā kategorijā;
76. uzsver, ka gadījumos, kad trešo valstu valstspiederīgie strādā Eiropas Savienībā, pārraudzība un kontrole ir īpaši svarīgas, lai nodrošinātu viņu aizsardzību un nepieļautu ļaunprātīgu izmantošanu; aicina dalībvalstis šajā ziņā intensīvi sadarboties ar Eiropas Darba iestādi;

---

⁸⁰ Piemēram, apakšuzņēmumu (vai čaulas sabiedrību) un/vai pagaidu darba aģentūru izveide dalībvalstīs ar zemākām algām vienīgi nolūkā izmantot norīkotos darba ņēmējus tā vietā, lai pieņemtu vietējos darba ņēmējus.

⁸¹ Kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2019/1152 (2019. gada 20. jūnijs) par pārredzamiem un paredzamiem darba apstākļiem Eiropas Savienībā.

77. aicina Eiropas Darba iestādei piešķirt reālas inspekcijas pilnvaras, lai efektīvi cīnītos pret nelikumīgām praksēm un darba ņēmēju ekspluatāciju un ļaunprātīgu izmantošanu;
78. atzinīgi vērtē Komisijas 2020. gada 16. jūlija pamatnostādnes par sezonas darbinieku aizsardzību un Padomes 2020. gada 9. oktobra secinājumus par sezonas darbiniekiem;
79. norāda, ka Lūgumrakstu komiteja ir saņēmusi lielu skaitu lūgumrakstu, kuros tā tiek brīdināta, ka darba līgumi uz noteiktu laiku tiek izmantoti ļaunprātīgi — gan publiskajā⁸², gan privātajā⁸³ sektorā, un šajā saistībā norāda, ka nodarbinātības nestabilitāte ir visbiežāk minētais cēlonis, kas ir par iemeslu stresam darbā; aicina Komisiju pievērsties tam, lai labāk reaģētu uz šiem lūgumrakstiem, ievērojot savu kompetenci un dalībvalstu kompetenci, lai efektīvi apkarotu nodarbināto personu nabadzību, sociālo atstumtību un nedrošus darba apstākļus;
80. uzskata, ka prostitūcija ir smagas vardarbības un ekspluatācijas veids, kas galvenokārt skar sievietes un bērnus; aicina dalībvalstis pieņemt īpašus pasākumus, lai apkarotu prostitūcijas ekonomiskos, sociālos un kultūras cēloņus, un atbalstīt pasākumus prostitūcijā iesaistītajām personām, lai veicinātu viņu sociālo un profesionālo reintegrāciju;
81. uzskata, ka būtu jāliek lielāks uzsvars uz vērtībām un politiku, kas veicina darbu un tā saistību ar cilvēku dzīves kvalitātes uzlabošanu, un ka šādām vērtībām un politikai vajadzētu dot jēgpilnu ieguldījumu viņu sociālās un fiziskās vides uzlabošanā;
82. atzinīgi vērtē mobilitātes tiesību aktu kopuma pieņemšanu; uzskata, ka mobilitātes tiesību aktu kopums ir spēcīgs instruments, ar kuru cīnīties pret sociālo dempingu un nodarbinātu personu nabadzību transporta nozarē; aicina ātri un pilnībā īstenot Regulu (ES) 2020/1054⁸⁴ par vadīšanas laikiem, atpūtas laikposmiem un tahogrāfiem, aizsargājot kravas automašīnu vadītāju intereses visā Eiropā; uzsver, ka ir jāpieņem vēl citas līdzīgas iniciatīvas sociālā dempinga un nodarbinātu personu nabadzības mazināšanai citās nozarēs, ko ietekmē sociālais dempings un slikti darba apstākļi, piemēram, gaisa transporta un kuģošanas nozarē;
83. uzskata, ka uzņēmumiem stažēšanās būtu jāuztver kā ieguldījums, nevis kā bezmaksas darbs; atgādina, ka jauniešiem stažēšanās laikā parasti nav nekādu citu ienākuma avotu; uzskata, ka stažieru veiktais darbs ir vērtīgs un būtiski svarīgs un ka viņi ir pelnījuši atalgojumu; aicina Komisiju un dalībvalstis izbeigt neapmaksātas stažēšanās praksi un garantēt augsti kvalitatīvu stažēšanos ar pienācīgu samaksu;
84. uzskata, ka gados jaunajiem pieaugušajiem darba ņēmējiem būtu jāmaksā, pamatojoties

⁸² To starpā ir lūgumraksti Nr. 0240/18, 0328/18, 0365/18, 0374/18, 0396/18, 0419/18, 0829/2018, 0897/2018, 1161/2018, 0290/19, 0310/2019, 0335/2019, 0579/19, 0624/19, 0652/19, 0683/2019, 0737/2019, 1017/19, 1045/2019, 1241/2019, 1318/2019 un 0036/2020.

⁸³ To starpā ir lūgumraksti Nr. 1378/2013, 0019/2016, 0020/2016, 0021/2016, 0099/2017, 1162/2017, 0110/2018 un 0335/2019.

⁸⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2020. gada 15. jūlija Regula (ES) 2020/1054, ar ko Regulu (EK) Nr. 561/2006 groza attiecībā uz minimālajām prasībām par maksimālajiem transportlīdzekļa ikdienas un iknedēļas vadīšanas laikiem, minimālajiem pārtraukumiem un ikdienas un iknedēļas atpūtas laikposmiem un ar ko Regulu (ES) Nr. 165/2014 groza attiecībā uz pozicionēšanu ar tahogrāfu palīdzību, OV L 249, 31.7.2020., 1. lpp.

uz viņu pieredzes līmeni, un viņus nevajadzētu diskriminēt ar ievērojami zemākām algām, ko nosaka tikai viņu vecums; tāpēc aicina dalībvalstis izbeigt praksi gados jauniem pieaugušajiem darba ņēmējiem likumiski maksāt algas, kas ir zemākas par minimālo algu;

Koplīgumi

85. norāda, ka sociālo partneru autonomija ir vērtīgs ieguvums, un uzsver vajadzību to nodrošināt katrā dalībvalstī un ES līmenī pārraudzīt tās ievērošanu; ņem vērā Komisijas priekšlikumu⁸⁵ aizsargāt un stiprināt darba koplīguma slēgšanas sarunu sistēmas valstu līmenī, jo īpaši nozaru līmenī;
86. aicina Komisiju veicināt ESF+ izmantošanu spēju veidošanai starp sociālajiem partneriem, lai stiprinātu darba koplīguma slēgšanas sarunas Eiropā; aicina dalībvalstis izveidot nepieciešamās iestādes un mehānismus, lai atbalstītu darba koplīguma slēgšanas sarunas, īpaši vēršot uzmanību uz darba koplīguma slēgšanas sarunām nozarēs; aicina dalībvalstis attiecīgos gadījumos vienmēr apspriesties ar sociālajiem partneriem un tos iesaistīt likumdošanas procesā;
87. atzīst Komisijas priekšlikumu, ka dalībvalstīm jāveic pasākumi, radot nosacījumus darba koplīguma slēgšanas sarunām, ja koplīgumi aptver mazāk nekā 70 %⁸⁶ darba ņēmēju; uzsver, ka sociālie partneri ir jāiesaista lēmumu pieņemšanas procesā par jebkādu šādu darbību uzsākšanu; uzskata, ka nekādas šajā saistībā veiktās darbības nedrīkst ietekmēt sociālo partneru autonomiju;
88. aicina Komisiju pārraudzīt un dalībvalstis nodrošināt visu darba ņēmēju tiesības apvienoties organizācijās, veikt sarunas un slēgt koplīgumus, kā arī nekavējoties rīkoties, ja šādas tiesības tiek pārkāptas;
89. aicina dalībvalstis nodrošināt, ka apvienības var piekļūt darba vietai, tostarp attālinātajam darbam, lai apvienotos organizācijās, dalītos ar informāciju un apspriestos;
90. mudina Komisiju, lai izvairītos no konkurences uz algu rēķina, uzlabot publiskā iepirkuma direktīvas⁸⁷ tā, lai ļautu piedalīties tikai tiem piedāvājumiem, kas neapdraud piemērojamus koplīgumus; aicina dalībvalstis nodrošināt atbilstību, pārbaudi un izpildi;
91. atzīst, ka digitalizācijas un globalizācijas dēļ ir ievērojami pieaugusi pašnodarbinātība un nestandarta darba veidi; atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos izvērtēt, vai ir nepieciešams ES līmenī pieņemt pasākumus, kas ļauj individuāliem pašnodarbinātajiem apvienoties un slēgt koplīgumus, kā arī tās apņemšanos vajadzības gadījumā ierosināt regulatīvas izmaiņas un šajā saistībā neseno veikto sabiedrisko apspriešanu; gaida ietekmes novērtējuma publicēšanu par sākotnējām iespējām attiecībā uz turpmākajām

---

⁸⁵ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai (2020. gada 28. oktobris) par adekvātu minimālo algu Eiropas Savienībā (COM(2020)0682).

⁸⁶ Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai (2020. gada 28. oktobris) par adekvātu minimālo algu Eiropas Savienībā (COM(2020)0682).

⁸⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/23/ES (2014. gada 26. februāris) par koncesijas līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu, OV L 94, 28.3.2014., 1. lpp.; Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu, OV L 94, 28.3.2014., 65. lpp.; Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/25/ES (2014. gada 26. februāris) par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, OV L 94, 28.3.2014., 243. lpp.

darbībām; uzsver, ka tas nedrīkst kavēt nekādas citas Komisijas iniciatīvas fiktīvas pašnodarbinātības novēršanai un nestandarta darba ņēmēju tiesību nodrošināšanai;

92. uzskata, ka ikvienam darba ņēmējam vai nu saskaņā ar nozares koplīgumu, vai ar valsts tiesību aktiem jāvar piekļūt pilnīgam pārskatam par savu darba devēju, algu un darba tiesībām; uzskata, ka šai informācijai jābūt pieejamai darba inspekcijām; uzskata, ka šajā nolūkā varētu izmantot īpašu identifikācijas karti pārrobežu darba ņēmējiem, kas jau ir apliecinājusi efektivitāti dažās dalībvalstīs; tāpēc aicina Komisiju nekavējoties ieviest digitālu Eiropas sociālā nodrošinājuma numuru; uzskata, ka Eiropas sociālā nodrošinājuma numuram ir vērā ņemams potenciāls darboties kā kontroles mehānismam gan indivīdiem, gan attiecīgajām iestādēm, lai garantētu, ka sociālais nodrošinājums tiek samaksāts atbilstoši noteikumiem, un apkarotu krāpniecību sociālā nodrošinājuma jomā;

Covid-19 pandēmijas sociālā ietekme

93. aicina Komisiju noteikt ES līmeņa reakciju, lai paplašinātu atbalstu sieviešu vadītiem MVU krīzes laikā un pēc tās;
94. norāda, ka Covid-19 pandēmija būtiski ietekmē darba ņēmējus un nelabvēlīgā situācijā esošas personas; uzsver, ka politiskajai reakcijai uz pandēmiju jābūt vērstai uz cilvēku un balstītai uz vispārēju solidaritāti; uzsver, ka īpaši svarīgi ir pasākumi nabadzības un nodarbinātu personu nabadzības novēršanai un ka tiem būtu jātiecas uz strauju, taisnīgu un zaļu atveseļošanu; aicina dalībvalstis pandēmijas laikā nodrošināt adekvātu aizsardzību visiem neaizsargātajiem darba ņēmējiem un strādāt kopīgi ar sociālajiem partneriem, lai izstrādātu efektīvus, praktiskus un taisnīgus risinājumus pandēmijas radītajām problēmām; šajā saistībā atgādina, ka būtu jāizmanto pietiekama papildu resursu proporcija *REACT-EU* ietvaros, lai palielinātu Eiropas atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām (EAFVP) pieejamību nolūkā palīdzēt vistrūcīgākajiem; tāpat arī uzsver, ka ir svarīgi daudzgadu finanšu shēmā nodrošināt pietiekamu resursu piešķiršanu ESF+;
95. aicina Komisiju īpašu uzmanību pievērst tam, kādu ekonomisko ietekmi saīsināta darba laika shēmas rada uz cilvēkiem, kuri ir pastāvīgi vai uz laiku atlaisti no darba, un tam, kāda ir sociālā ietekme uz nestabilā situācijā dzīvojošiem cilvēkiem; šajā saistībā atgādina, ka saīsināta darba laika shēmas nav vienādas visās dalībvalstīs un ka pabalsti ievērojami atšķiras, tāpēc darba ņēmējus, kuri saņem zemu pabalstu, īpaši apdraud nodarbinātu personu nabadzība; tādēļ aicina Komisiju un dalībvalstis aizsargāt darba ņēmējus, lai palīdzētu viņiem saglabāt darbu, tostarp sniedzot finansiālu atbalstu, piemēram, ar saīsināta darba laika shēmām un atbalstu nestabilas nodarbinātības un dažu nestandarta darba veidu situācijā esošajiem, kā arī apsvērt iespēju sniegt finansiālu atbalstu dažu veidu individuālajiem pašnodarbinātajiem, kuri krīzes dēļ ir zaudējuši finansiālo pamatu; turklāt aicina dalībvalstis aizsargāt nestabilā situācijā esošos;
96. aicina dalībvalstis ar tiesiskajiem regulējumiem ierosināt minimālos standartus savām attiecīgajām valsts bezdarba apdrošināšanas shēmām un minimālā nodrošinājuma shēmām, lai uzlabotu sociālo nodrošinājumu Eiropas darba ņēmējiem un iedzīvotājiem;
97. aicina veikt pasākumus, lai nepieļautu atkārtotu piespiedu nepilna laika nodarbinātības palielināšanos Covid-19 dēļ;

98. atgādina par krīzes laikā saņemtajiem satraucošajiem ziņojumiem par pārrobežu darba ņēmēju un sezonas darbinieku tiesību pārkāpumiem attiecībā uz viņu darba un dzīves apstākļiem; aicina Komisiju un dalībvalstis ierobežot ļaunprātīgas prakses un aizsargāt apakšuzņēmumu un piegādes ķēdē nodarbināto sezonas darbinieku un pārrobežu darba ņēmēju tiesības; šajā nolūkā aicina dalībvalstis nodrošināt pienācīgu un cenas ziņā pieņemamu izmitināšanu darba ņēmējiem, attiecīgās izmaksas neatskaitot no darba ņēmēju algas;
99. uzsver, ka Covid-19 krīze ir apliecinājusi, cik svarīga ir nodarbinātība profesijās, kas atzītas par sistēmiski svarīgām mūsu ekonomikai un sabiedrībai; atgādina, ka daudzi priekšplāna darbinieki dažās dalībvalstīs strādā zemu atalgotu darbu, bieži netiek pienācīgi novērtēti un nesaņem atbilstošu samaksu, turklāt bieži arī ir spiesti pakļauties nedrošiem darba nosacījumiem, kas daļēji ir saistīti ar veselības un sociālās aizsardzības trūkumu; uzsver, ka šādās profesijās lielākoties strādā sievietes; norāda, ka attiecībā uz aprūpes sniegšanu ir vajadzīga augšupēja konverģence;
100. uzsver, ka ievērojamu satricinājumu pārvarēšanas nolūkā dalībvalstīm būtu jāpieņem ilgtermiņa stratēģijas, lai aizsargātu nodarbinātību un darba ņēmēju kvalifikācijas un mazinātu spiedienu uz valsts publiskajām finansēm;
101. aicina Komisiju pieņemt ES aprūpes stratēģiju, reaģējot uz sociālo ietekmi uz personām ar aprūpes pienākumiem, kuras neproporcionālā mērā ir sievietes; uzsver, ka šai stratēģijai būtu jāpanāk ievērojami ieguldījumi aprūpes ekonomikā, jāstiprina politika, lai līdzsvarotu darba un aprūpes pienākumus visā cilvēka dzīves laikā, un jānovērš darbaspēka trūkums, jo īpaši ar apmācību, prasmju atzīšanu un labākiem darba apstākļiem šajās nozarēs;
102. gaida Komisijas iecerēto priekšlikumu par Eiropas ilgtermiņa bezdarbnieka pabalstu pārapsūdināšanas shēmu, ņemot vērā, ka atlaišanas no darba gadījumi, visticamāk, kļūs biežāki; aicina šo priekšlikumu attiecināt uz ekonomiskās un monetārās savienības (EMS) valstīm, paredzot iespēju ļaut pievienoties arī citām valstīm;
103. aicina Komisiju un dalībvalstis mazināt Covid-19 smagākās sekas, izmantojot mērķorientētu ES un valstu atbalstu un piešķirot pietiekamus resursus; šajā saistībā atzinīgi vērtē pagaidu atbalsta instrumenta bezdarba risku mazināšanai ārkārtas situācijā (*SURE*) izveidi un aicina dalībvalstis to strauji īstenot; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka finanšu palīdzība netiek sniegta uzņēmumiem, kas ir reģistrēti Padomes secinājumu par pārskatīto ES sarakstu ar jurisdikcijām, kuras nesadarbojas nodokļu lietās, 1. pielikumā minētajās valstīs; aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt, ka saņēmēji ievēro Līgumos noteiktās pamatvērtības un ka uzņēmumi, kas saņem publisku finansiālo atbalstu, aizsargā darba ņēmējus, garantē pienācīgus darba nosacījumus, ar cieņu izturas pret arodbiedrībām un piemērojamajiem koplīgumiem, maksā piemērojamus nodokļus un atturas no akciju atpirkšanas vai piemaksu izmaksāšanas vadībai, vai dividendžu izmaksāšanas akcionāriem;
104. mudina dalībvalstis ieguldīt plašākā piekļuvē platjoslas internetam, attālinātā izglītībā un mācībās lauku apvidos, kuros ir depopulācijas un paaudžu nabadzības risks;
105. ierosina veikt proaktīvus pasākumus, lai cīnītos pret iespējami augstu bezdarbu visā ES, izstrādāt valstu politiku un valstu nodarbinātības programmas un sekmēt zaļu, digitālu,

sociālu, ilgtspējīgu un taisnīgu pārkārtošanos, kas nevienu neatstāj novārtā, ieguldot jaunās, ilgtspējīgās un pieklūstamās kvalitatīvās darbvietās, pārkvalifikācijas programmās, uz nākotni vērstā infrastruktūrā, inovācijā un digitālajās pārmaiņās; uzskata, ka īpaša uzmanība būtu jāpievērš jauniešu nodarbinātības veicināšanai;

106. aicina Komisiju un dalībvalstis risināt krīzes sekas un veicināt pārkārtošanos, ņemot vērā reģionālās īpatnības, un tādējādi garantēt pieejamā finansējuma ātru piešķiršanu, piemēram, nodrošinot apmācību nākotnes darbvietām, prasmju pilnveidi un pārkvalifikāciju, kā arī šajā nolūkā finansiāli pilnveidojot ESF+;
107. aicina Komisiju un dalībvalstis jo īpaši uzraudzīt nozares, kurās ir augsts nodarbinātības nestabilitātes līmenis, lai novērstu darba ņēmēju, piemēram, pagaidu darbu strādājošo lauksaimniecības nozarē, ļaunprātīgu izmantošanu, kad sezonas darbinieki saskaras ar ļaunprātīgiem nodarbinātības apstākļiem, kas dažos gadījumos pārkāpj ne tikai darba tiesības, bet arī darba ņēmēju pamattiesības;
108. uzsver, ka darba ņēmēji ar zemiem ienākumiem ir vairāk pakļauti Covid-19 riskam, jo viņi strādā nozarēs, kurās ir daudz lielāka saskare ar cilvēkiem, piemēram, aprūpes un transporta nozarē, vai arī pieņem darbu tiešsaistes platformās bez jebkādas tāl darba iespējas; stingri nosoda ilgo īstenošanas periodu Covid-19 klasifikācijai Bioloģisko aģentu direktīvā⁸⁸; aicina steidzami pārskatīt Bioloģisko aģentu direktīvu, lai to pielāgotu globālām pandēmijām un citiem ārkārtīgiem apstākļiem nolūkā pēc iespējas drīzāk nodrošināt darba ņēmējiem pilnīgu aizsardzību pret iedarbības riskiem;
109. uzsver, ka darba ņēmēji ar zemiem ienākumiem bieži strādā nozarēs, kurās ir liels fiziskā stāvokļa pasliktināšanās risks, kas var radīt ilgtermiņa ietekmi uz viņu fizisko un garīgo veselību un ietekmēt viņu spēju gūt ienākumus nākotnē; uzskata, ka pašreizējie tiesību akti veselības un drošības jomā nav pietiekami vērsti uz darba traumų novēršanu; aicina Komisiju pēc iespējas drīzāk ierosināt jaunu stratēģisko satvaru par drošību un veselības aizsardzību darbā pēc 2020. gada un šajā saistībā aicina Komisiju konstatēt esošās problēmas un ierosināt instrumentus darba ņēmējiem zemu ienākumu nozarēs, lai attiecīgās problēmas risinātu; uzsver, ka stratēģijā ir jāiekļauj uzsvars uz platformās nodarbinātajiem un darba ņēmējiem nestandarta darba veidos; aicina Komisiju grozīt Direktīvu 2004/37/EK⁸⁹, lai pārskatītu un paplašinātu arodekspozīcijas robežvērtības vairākām kancerogēnām vai mutagēnām vielām;
110. uzsver, ka zemu ienākumu nozarēs plaši ir izplatīts ar darbu saistīts stress; uzskata, ka ar darbu saistītam stresam ir jābūt vienai no galvenajām prioritātēm Eiropas veselības un drošības tiesību aktos; aicina Komisiju un dalībvalstis ciešā sadarbībā ar valstu sociālajiem partneriem ierosināt direktīvu par stresu, kas saistīts ar darbu, nosakot uzņēmumiem pamatnostādnes ar darbu saistītu stresa faktoru mazināšanai un liekot visiem uzņēmumiem izveidot uzņēmuma politiku ar darbu saistīta stresa jomā;
111. uzskata, ka ir ārkārtīgi svarīgi nodrošināt, lai Eiropas atveseļošanas plāna īstenošana tiektos uz nabadzības un sociālekonomisko nevienlīdzību izskaušanu un būtu balstīta uz

---

⁸⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/54/EK (2000. gada 18. septembris) par darba ņēmēju aizsardzību pret risku, kas saistīts ar bioloģisku aģentu iedarbību darba vietā, OV L 262, 17.10.2000., 21. lpp.

⁸⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīva 2004/37/EK par darba ņēmēju aizsardzību pret risku, kas saistīts ar kancerogēnu vai mutagēnu iedarbību darbā, OV L 158, 30.4.2004., 50. lpp.

efektīvu mehānismu ar mērķrādītājiem un kritērijiem, kas ļauj precīzi novērtēt gūto progresu; uzsver, ka Eiropas Parlaments ir pilnībā jāiesaista atveseļošanas plāna *ex ante* un *ex post* pārbaudē un ka visiem ievēlētajiem EP deputātiem ir jāpiešķir oficiāla loma, lai nodrošinātu pilnībā demokrātisku un pārredzamu novērtēšanas un īstenošanas procesu;

o

o o

112. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.

PASKAIDROJUMS

Nav sasniegts Komisijas stratēģijas "Eiropa 2020" mērķis par 20 miljoniem samazināt nabadzības apdraudēto cilvēku skaitu.

Pretēji tam nevienlīdzība ES ir palielinājusies gan pašās dalībvalstīs, gan starp tām. Covid-19 pandēmijas ekonomisko un sociālo seku draudi rada bažas, ka šī nevienlīdzība vēl vairāk saasināsies.

Lai gan SDO priekšsēdētājs tikai pirms dažiem gadiem norādīja, ka darbs ir labākais veids, kā cīnīties pret nabadzību, pašlaik šis apgalvojums vairs neattiecas uz visiem.

Netipiska un nestabila nodarbinātība, gadījumdarbi, platformu un kolektīvo pakalpojumu darbs, fiktīva un individuāla pašnodarbinātība, ārpalpojumi, apakšuzņēmēju ķēdes, privatizācija, liberalizācija veicina konkurenci par zemākām algām. Tas arī grauj darba koplīgumu slēgšanas sistēmas. Darba koplīgumu aptvēruma samazināšanās izraisa algu līmeņa pazemināšanos.

Tam ir attiecīgas sekas: liela konkurences daļa iekšējā tirgū tiek īstenota uz darbinieku rēķina. Lai samazinātu algas, vietējo būvstrādnieku vietā tiek pieņemti norīkoti darba ņēmēji, tāpat arī sezonas darbinieki no valsts, kurā ir zems atalgojums, ierodas novākt labību valstī ar augstāku atalgojuma līmeni. Šīs zemās algas daļēji palielina valsts, tādējādi netieši subsidējot uzņēmumus. Vienlaikus samazinās pirkjspēja un iekšzemes tirgus pieprasījums. Arvien mazāk un mazāk cilvēku var atļauties izglītību un apmācību. Tomēr darba tiesības un sociālā aizsardzība nedrīkst beigties pie valstu robežām. Vairs nedrīkst būt tiesiskā regulējuma attiecībā uz konkurenci algu samazinājuma jomā.

Tajā pašā laikā aktīvu un algu pieaugums augstākajā segmentā strauji palielinās. Nauda tiek radīta, bet netiek sadalīta vienmērīgi. Milzīgs iekšējais tirgus bez saistoša sociālo standartu satvara rada ieguvumus tikai dažiem, bet daudzi cilvēki tiek pastumti malā.

Komisijai un dalībvalstīm savās kompetences jomās ir konsekventi jāvēršas pret šo tendenci. Arī krīzes radīto slogu nedrīkst pārlīkt uz darba ņēmēju pleciem. Ir vajadzīgas spēcīgas un funkcionējošas iekļaujošas koplīguma noslēgšanas sistēmas un koordinēta pieeja, kas aptver visus dzīves posmus un izveido pret nabadzību vērstu sistēmu, sākot no minimālajiem ienākumiem līdz minimālajām algām un beidzot ar minimālajām pensijām.

25.8.2020

SIEVIEŠU TIESĪBU UN DZIMUMU LĪDZTIESĪBAS KOMITEJAS ATZINUMS

Nodarbinātības un sociālo lietu komitejai

par nevienlīdzības samazināšanu, īpaši pievēršoties nodarbinātu personu nabadzības
jautājumam
(2019/2188(INI))

Atzinuma sagatavotāja: *Vilija Blinkevičiūtė*

IEROSINĀJUMI

Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komiteja aicina par jautājumu atbildīgo
Nodarbinātības un sociālo lietu komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus
ierosinājumus:

- A. tā kā sieviešu un vīriešu līdztiesība un nediskriminēšana ir Eiropas Savienības pamatvērtības, kā noteikts Līgumā par Eiropas Savienību un Eiropas Savienības Pamattiesību hartā;
- B. tā kā, lai samazinātu nevienlīdzību, ir jāturpina veicināt vienlīdzīgas iespējas, kas izriet no augstāk minētajiem tiesību aktiem;
- C. tā kā integrēta pieeja dzimumu līdztiesības nodrošināšanai ir svarīgs instruments dzimumu līdztiesības integrēšanai visās ES politikas jomās, pasākumos un darbībās, tostarp darba tirgus un sociālajā politikā, lai veicinātu vienlīdzīgas iespējas un apkarotu visu veidu diskrimināciju pret sievietēm;
- D. tā kā Eiropas sociālo tiesību pīlārs ietver ieteikumus par dzimumu līdztiesību, vienlīdzīgām iespējām un aktīvu atbalstu nodarbinātībai,
  - 1. norāda, ka vidējā darba samaksas atšķirība starp dzimumiem ES ir 16 % un vidējā nodarbinātības atšķirība starp dzimumiem ir 11,5 %, ka elastīgs darba režīms un netipiski un elastīgi līgumi (nulle stundu līgumi, fiktīva pašnodarbinātība, pagaidu darbs, nepilna laika darbs utt.) sievietes skar vairāk nekā vīriešus un ka sievietes biežāk nekā vīrieši strādā nozarēs ar ļoti augstu sieviešu īpatsvaru, zemu atalgojumu un nepietiekamu novērtējumu, viņas saskaras ar nabadzību un nestabilu situāciju un nokļūst trūcīgāko darba ņēmēju kategorijā, kā arī citās starpnozaru kategorijās, piemēram, mājsaimniecības ar tikai vienu vecāku, aprūpējamu personu kopējas, sievietes ar invaliditāti un sievietes ar zemu izglītību vai nepietiekamu atbalstu no aprūpes dienestu puses; atkārtoti apstiprina, ka koplīguma slēgšanas sarunas ir noteicošais faktors nevienlīdzības mazināšanā un novēršanā;
  - 2. norāda, ka pēc 2008. gada pasaules ekonomikas un finanšu krīzes nodarbinātu personu nabadzība Eiropas Savienībā palielinājās no 8 % līdz 10 % un ka pašreizējai pasaules mēroga Covid-19 pandēmijai, kādas līdz šim vēl nav bijis, būs nopietnākas ekonomiskās un finansiālās sekas, un tiešā to ietekmē pieaugs nabadzība, jo īpaši

sieviešu un visneaizsargātāko sabiedrības grupu vidū, jo pandēmijas sekas asāk izjutīs darba ņēmēji pakalpojumu, tūrisma, viesmīlības un aprūpes nozarēs, pašnodarbinātie, strādājošie ar nestabiliem darba apstākļiem, pagaidu darba un sezonas strādnieki u. c., no kuriem lielāka daļa ir sievietes, kā arī dažādas citas tautsaimniecības nozares, kuras ietekmēs darba vietu zaudējumi, algas un/vai darba laika samazināšana un tas, ka pandēmijas laikā būs lielāka nepieciešamība pēc aprūpes pakalpojumiem;

3. uzsver, ka sieviešu nabadzības pieaugumam ir lielāka ietekme uz plašāku sabiedrību, jo sievietes parasti ir galvenokārt atbildīgas par pamatpreču iegādi un viņām ir izšķirošā nozīme māsaimniecības uzturēšanā; pauž bažas par to, kā tas ietekmēs bērnu nabadzību, un vērš uzmanību uz to, ka 2017. gadā bērni ES saskārās ar visaugstāko nabadzības vai sociālās atstumtības risku jebkurā vecuma grupā; šajā sakarībā atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos īstenot Garantiju bērniem;
4. pauž bažas, ka Covid-19 pandēmija un tai sekojošā ekonomikas lejupslīde nesamērīgi ietekmēs nelabvēlīgā situācijā esošas sieviešu grupas, pie kurām cita starpā pieder vientuļās mātes, migrantes un sievietes ar zemiem ienākumiem, nestabilu darbu un nepilna laika darbu, un pakļaus viņas nabadzības, bezdarba, sociālās atstumtības un/vai bezpajumtniecības riskam; aicina Komisiju integrēt dzimumu līdztiesības aspektu un piemērot integrētu pieeju dzimumu līdztiesībai visās iniciatīvās un papildu ES finansēšanas programmās, jo īpaši *Next Generation EU* un pastiprinātajā daudzgadu finanšu shēmā 2021.–2027. gadam, lai nodrošinātu, ka ekonomikas politikas reakcija uz Covid-19 pandēmiju ir pielāgota sieviešu īpašajām vajadzībām un pieredzei, un ierosināt īpašu finansējumu sieviešu atbalstam nestabilās un neoficiālās nozarēs, un palielināt mikrofinansējumu sievietēm uzņēmējām;
5. norāda, ka, lai gan sieviešu nabadzības līmenis dažādās dalībvalstīs ievērojami atšķiras, nabadzības un sociālās atstumtības risks riska grupās, pie kurām pieder vecāka gadagājuma sievietes, vientuļās sievietes, sievietes ar bērniem un vientuļās mātes, bēgles un migrantes, sievietes ar citu ādas krāsu, mazākumtautību sievietes, homoseksuālas, biseksuālas sievietes un transpersonas, kā arī sievietes ar invaliditāti, ir augsts, un vidējā tendence ir tāda, ka sievietes ir vairāk pakļautas nabadzības un sociālās atstumtības riskam nekā vīrieši (2018. gadā ES – 22,8 %); norāda, ka citi krusteniskie riska faktori, piemēram, neaktivitāte, aprūpes pakalpojumu trūkums bērniem un apgādājamiem ģimenes locekļiem padara dažas īpašas sieviešu kategorijas neaizsargātākas pret nabadzības riskiem nekā citas;
6. uzsver, ka katrai otrai personai, kas nāk no ārpusvienības migrantu ģimenēm, draud nabadzība vai sociālā atstumtība, ka īpaši augsts nestabila darba līmenis ir starp migrantēm un bēglēm un ka personas ar apgādājamu vai neregulāru statusu saskaras ar ārkārtīgi augstu nabadzības līmeni; uzsver, ka četriem no pieciem romu kopienas locekļiem ienākumi nesasniedz nabadzības sliekšņa apjomu un ka mazāk nekā viena no piecām romu sievietēm (vecumā no 16 gadiem) ir nodarbināta; uzsver, ka diskriminācija izglītības, apmācības un nodarbinātības pieejamībā un kvalitātē veicina šo realitāti; aicina ES sadarboties ar dalībvalstīm, lai nodrošinātu ES un valstu nodarbinātības standartu pilnīgu īstenošanu bez jebkādas diskriminācijas, tostarp izmantojot uzraudzības, sūdzību un tiesiskās aizsardzības mehānismus, kas ir efektīvi, neatkarīgi un pieejami visiem darba ņēmējiem;
7. norāda, ka saskaņā ar *Eurostat* datiem pašlaik dalībvalstīs 64,6 miljoni sieviešu un 57,6

miljoni vīriešu dzīvo nabadzībā, kas liecina, ka nabadzības ietekme uz sievietēm un vīriešiem ir atšķirīga; atzīmē, ka šie skaitļi tikai parāda, cik daudz sieviešu tas skar, un, lai pilnībā izprastu to nozīmi, šie skaitļi ir jāizskata kopā ar citiem rādītājiem, piemēram, attiecībā uz vecumu, paredzamo mūža ilgumu, ienākumu nevienlīdzību, vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirību, mājsaimniecības veidu un sociālajiem pārvedumiem; uzsver, ka, visticamāk, netiek pietiekami novērtēts tas, cik tāl sievietes ir pakļautas nabadzībai, un aicina dalībvalstis vākt datus par nabadzību tādā veidā, kas atspoguļo personas reālo mājsaimniecības un individuālo situāciju, kopā ar attiecīgajiem datiem par līdztiesību, un veikt nabadzības statistikas un politikas dzimumu līdztiesības analīzi, jo nevar paļauties uz pieņēmumu, ka mājsaimniecībās resursi ir vienlīdzīgi sadalīti starp vīriešiem un sievietēm;

8. uzskata, ka prostitūcija ir smagas vardarbības un ekspluatācijas veids, kas galvenokārt skar sievietes un bērnus; aicina dalībvalstis pieņemt īpašus pasākumus, lai apkarotu prostitūcijas ekonomiskos, sociālos un kultūras cēloņus, un atbalstīt pasākumus prostitūcijā iesaistītajām personām, lai veicinātu viņu sociālo un profesionālo reintegrāciju;
9. ar bažām norāda, ka sieviešu vidū līdz ar vecuma iestāšanos pieaug nabadzība, galvenokārt tādēļ, ka uzkrājas dažādas nevienlīdzības, kas piedzīvotas visā viņu darba dzīves laikā (neapmaksāts aprūpes darbs, maternitāte un citi aprūpes pienākumi), darba samaksas atšķirības un darba laika atšķirības visā mūža garumā, jo sievietes biežāk ir pārtraukušas karjeru, veikušas nestandarta darbu vai strādājušas nepilna laika darbu, kā sekas ir zemākas pensijas, atšķirīgs pensionēšanās vecums vīriešiem un sievietēm dažās dalībvalstīs, kā arī tas, ka vairāk vecāka gadagājuma sieviešu dzīvo vienas; ar nožēlu atzīmē, ka vīriešu un sieviešu pensiju atšķirība ir aptuveni 39 %, kas vairāk nekā divkārt pārsniedz vīriešu un sieviešu darba samaksas atšķirību, un tas liecina, ka darba samaksas nevienlīdzības ietekme laika gaitā pakāpeniski palielinās; aicina dalībvalstis un Komisiju sadarboties, lai izveidotu ES minimālo ienākumu shēmu satvaru, un īstenot īpašus pasākumus, lai apkarotu nabadzības un sociālās atstumtības risku vecāka gadagājuma sievietēm, palielinot sieviešu pensijas, lai tās atbilstu vīriešu pensijām, un saglabājot taisnīgas un solidāras sociālā nodrošinājuma sistēmas, lai nodrošinātu taisnīgus un pienācīgus ienākumus pēc darba mūža beigām;
10. uzsver, ka nodarbinātu personu nabadzības problēmas risināšanā var pievērsties dažiem tās pamatcēloņiem un komponentiem, piemēram, izglītībai, apmācībai un aprūpes pakalpojumiem, kas ir noteicoši un kas tādēļ ir jāņem vērā politikas veidošanā;
11. uzsver, ka sieviešu nabadzība ir daudzšķautņaina problēma, ko tieši ietekmē taisnīga novērtējuma trūkums attiecībā uz darbu, ko parasti veic sievietes, karjeras pārtraukumu ietekme uz paaugstinājumiem darbā un pensijas izaugsmi, nevienlīdzīga piekļuve drošiem darba līgumiem un kvalitatīviem darba apstākļiem, neapmaksātu aprūpes pienākumu un mājsaimniecības darba nevienlīdzīga sadale un segregācija izglītībā un pēc tam darba tirgū, kā rezultātā sievietes veido lielāko daļu no zemu atalgotiem darba ņēmējiem; tādēļ norāda, ka, lai samazinātu pastāvošo nevienlīdzību un nabadzības feminizāciju, ir jāveicina rīcība un politika dažādās jomās un ir jāveic pasākumi, sākot no izglītības uzlabošanas līdz kvalitatīvas bērnu aprūpes, kas ir sasniedzama, cenas ziņā pieņemama un pieejama, nodrošināšanai, lai sistemātiski novērstu dzimumu nodarbinātības atšķirības un darba tirgus segregāciju; šajā sakarībā atkārtoti aicina dalībvalstis ātri transponēt un pilnībā īstenot Darba un privātās dzīves līdzsvara

direktīvu;

12. aicina Komisiju nākt klajā ar turpmākām iniciatīvām, kas veicinātu darbvietu radīšanu sievietēm, jo īpaši sievietēm, kuras saskaras ar dažādiem diskriminācijas veidiem, lai ne tikai samazinātu nabadzību, bet arī veicinātu nodarbinātības kvalitāti un viņu finansiālo neatkarību, novēršot darba nestabilitāti;
13. aicina Komisiju un dalībvalstis ieviest iniciatīvas, lai veicinātu pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanu sievietēm, izmantojot izglītību, profesionālo apmācību un mūžizglītību, kā arī piekļuvi finansējumam, sieviešu uzņēmējdarbību un sieviešu pārstāvību uz nākotni vērstās nozarēs, lai nodrošinātu piekļuvi kvalitatīvai nodarbinātībai; jo īpaši aicina vairāk popularizēt *STEM* priekšmetus, digitālo izglītību, mākslīgā intelekta un finanšu lietpratību, lai apkarotu pastāvošos stereotipus un nodrošinātu, ka vairāk sieviešu ienāk šajās nozarēs un dod ieguldījumu to attīstībā;
14. uzsver regulāro dialogu ar sievietēm, kuras saskaras ar nabadzību, un lēmumu pieņēmējiem, izmantojot forumus valsts, reģionālajā un ES līmenī, lai uzraudzītu pašreizējās politikas/pakalpojumu efektivitāti un ierosinātu risinājumus;
15. norāda, ka pasaulē 70 % darbaspēka veselības aizsardzības un sociālajā jomā, piemēram, ārstu, medmāsu un aprūpes darbinieku, ir sievietes; aicina Komisiju un dalībvalstis mērķtiecīgi virzīt publiskās investīcijas, lai apmierinātu sieviešu veselības aprūpes pakalpojumu sniedzēju vajadzības, piemēram, attiecībā uz aizsardzības līdzekļiem, tostarp sanitārajiem produktiem, un ievērojami palielināt algas un uzlabot darba apstākļus nozarēs, kurās pārsvarā ir sievietes;
16. uzsver, ka ir jānodrošina pienācīgs finansējums NVO, un uzsver, ka tām ir jābūt pieejamiem ES līdzekļiem, lai sniegtu inovatīvus un efektīvus pakalpojumus cīņai pret nabadzību;
17. norāda, ka lielākā daļa veikalu īpašnieku, viņu darbinieku un apkopēju ir sievietes un viņas bieži vien saņem tikai minimālo algu, un turklāt norāda, ka Covid-19 pandēmija viņām ir radījusi vēl lielāku nabadzības risku; uzsver, ka ir steidzami jāpaplašina tiesības uz apmaksātu atvaļinājumu, tāl darbu, nepilna laika darbu un jāuzlabo sociālā aizsardzība sievietēm, kas strādā nestabilā nodarbinātībā vai jau ir zaudējušas darbu, un ka steidzami jāizveido sociāli ekonomiskās drošības tīkli sievietēm, kas strādā nestabilā nodarbinātībā vai ar nestabilu darba līgumu;
18. uzsver nepieciešamību nodrošināt bērnu aprūpes pieejamību visu veidu vecākiem un ģimenēm, kas strādā pamatpakalpojumu jomā, un palielināt atbalstu neaizsargātām ģimenēm, tostarp tām, kas aprūpē ģimenes locekļus ar invaliditāti;
19. aicina Komisiju izstrādāt ES līmeņa reakciju, lai paplašinātu atbalstu maziem un vidējiem sieviešu vadītiem uzņēmumiem krīzes laikā un pēc tās;
20. aicina Komisiju pēc iespējas drīzāk nākt klajā ar priekšlikumiem, kā novērst vīriešu un sieviešu darba samaksas un pensiju atšķirības, cita starpā atbalstot principu "vienāds atalgojums par līdzvērtīgu darbu", un atzinīgi vērtē Komisijas apņemšanos līdz 2021. gadam iesniegt priekšlikumu par saistošiem darba samaksas pārredzamības pasākumiem, kā noteikts dzimumu līdztiesības stratēģijā 2020.–2025. gadam, kā arī cita starpā pārskatīt Barselonas mērķus un izpētīt pensiju kredītus ar aprūpi saistītiem

pārtraukumiem karjeras laikā, — tas viss palīdzēs risināt ar dzimumu saistītas nabadzības problēmu un veicināt vienlīdzīgas iespējas un sieviešu līdzdalību darba tirgū; turklāt aicina Komisiju savlaicīgi iesniegt Direktīvas 2006/54/EK (Vienlīdzīgas attieksmes direktīva) pārskatīto redakciju un iekļaut tajā jebkādas diskriminācijas aizliegumu seksuālās orientācijas, dzimumidentitātes vai dzimuma maiņas dēļ;

21. aicina Komisiju pēc iespējas drīzāk nākt klajā ar vērienīgu Eiropas stratēģiju invaliditātes jomā laikposmam pēc 2020. gada, kurā būtu iekļauti priekšlikumi, lai nodrošinātu izpratni par juridiskajām tiesībām, tostarp tiesībām uz darbu un personu ar invaliditāti tiesībām uz nodarbinātību, un pasākumi, lai sekmētu viņu integrāciju darba tirgū un veicinātu vienlīdzīgas iespējas, īpašu uzmanību pievēršot situācijai, ar ko saskaras sievietes ar invaliditāti, un veidiem, kā novērst krusteniskos diskriminācijas veidus;
22. aicina Komisiju un dalībvalstis sistemātiski izpētīt un novērst visus nodarbinātu sieviešu nabadzības cēloņus un veidus;
23. pauž nožēlu, ka aprūpes nozarē strādājošie bieži vien ir īpaši neaizsargāti slikto darba apstākļu dēļ un tāpēc, ka trūkst pienācīgas sociālās un darba aizsardzības, jo īpaši mājāsaimniecībās nodarbinātajiem, un ka tradicionāli tiek pārāk zemu novērtēta viņu loma; aicina Komisiju pieņemt ES aprūpes stratēģiju, reaģējot uz sociālo ietekmi uz personām ar aprūpes pienākumiem, kuras neproporcionālā mērā ir sievietes; uzsver, ka šai stratēģijai būtu jāpanāk ievērojami ieguldījumi aprūpes ekonomikā, jāstiprina politika, lai līdzsvarotu darba un aprūpes pienākumus visā cilvēka dzīves laikā, un jānovērš darbaspēka trūkums, jo īpaši ar apmācību, prasmju atzīšanu un labākiem darba apstākļiem šajās nozarēs.

INFORMĀCIJA PAR PIENEMŠANU ATZINUMU SNIEDZOŠAJĀ KOMITEJĀ

Pieņemšanas datums	25.6.2020
Galīgais balsojums	+: 28 -: 3 0: 4
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Christine Anderson, Simona Baldassarre, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Annika Bruna, Margarita de la Pisa Carrión, Gwendoline Delbos-Corfield, Rosa Estaràs Ferragut, Frances Fitzgerald, Cindy Franssen, Heléne Fritzon, Lina Gálvez Muñoz, Livia Járóka, Arba Kokalari, Alice Kuhnke, Karen Melchior, Andželika Anna Moždžanowska, Maria Noichl, Pina Picierno, Sirpa Pietikäinen, Samira Rafaela, Evelyn Regner, Diana Riba i Giner, Eugenia Rodríguez Palop, María Soraya Rodríguez Ramos, Christine Schneider, Jessica Stegrud, Isabella Tovaglieri, Ernest Urtasun, Hilde Vautmans, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Chrysoula Zacharopoulou
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Isabella Adinolfi, Elena Kountoura, Aušra Maldeikienė

ATBILDĪGĀS KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAĶSTA

28	+
GUE/NGL	Elena Kountoura, Eugenia Rodríguez Palop
ID	Isabella Adinolfi
EPP	Rosa Estarás Ferragut, Frances Fitzgerald, Cindy Franssen, Livia Járóka, Arba Kokalari, Aušra Maldeikienė, Sirpa Pietikäinen, Christine Schneider, Elissavet Vozemberg-Vrionidi
"RENEW EUROPE"	Karen Melchior, Samira Rafaela, María Soraya Rodríguez Ramos, Hilde Vautmans, Chrysoula Zacharopoulou
S&D	Robert Biedrón, Vilija Blinkevičiūtė, Heléne Fritzon, Lina Gálvez Muñoz, Maria Noichl, Pina Picierno, Evelyn Regner
Verts/ALE	Gwendoline Delbos-Corfield, Alice Kuhnke, Diana Riba I Giner, Ernest Urtasun

3	-
ECR	Margarita De La Pisa Carrión, Andželika Anna Mozdżanowska, Jessica Stegrud

4	0
ID	Christine Anderson, Simona Baldassarre, Annika Bruna, Isabella Tovaglierie

Simbolu atšifrējums:

+ : atbalsta

- : par pret

0 : atturas

LŪGUMRAKSTU KOMITEJAS ATZINUMS

Nodarbinātības un sociālo lietu komitejai

par nevienlīdzības samazināšanu, īpaši pievēršoties nodarbinātu personu nabadzības
jautājumam
(2019/2188(INI))

Atzinuma sagatavotāja: *Cristina Maestre Martín De Almagro*

IEROSINĀJUMI

Lūgumrakstu komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Nodarbinātības un sociālo lietu komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

1. uzsver, ka saskaņā ar ES Pamattiesību hartas (Harta) 31. pantu Eiropas Savienībai ir pienākums nodrošināt, lai visiem darba ņēmējiem būtu veselībai nekaitīgi, droši un cilvēka cieņai atbilstoši darba apstākļi, un aicina pievērst uzmanību tam, ka nabadzība un atstumtība no darba tirgus un sabiedrības palielina nevienlīdzību un segregāciju; atgādina, ka Komisijai un dalībvalstīm, īstenojot savu politiku, būtu tālāk jānostiprina ES sociālais modelis un jāņem vērā prasības, kas saistītas ar augsta nodarbinātības līmeņa veicināšanu, pienācīga dzīves līmeņa, atbilstīgas sociālās aizsardzības visiem nodrošināšanu, nabadzības un sociālās atstumtības apkarošanu;
2. atgādina, ka dalībvalstīm būtu jānodrošina augsts izglītības un apmācības līmenis saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 9. pantu; uzsver, ka ir sagaidāms, ka jaunieši, kas priekšlaicīgi pametuši mācības, un jaunieši ar zemu izglītības līmeni būs neaizsargāti attiecībā uz turpmāko nodarbinātību, kur varētu palielināties atalgojuma atšķirības starp mazkvalificētiem darba ņēmējiem un tiem, kuri ieguvuši augstāku kvalifikāciju; uzsver, ka tas varētu potenciāli radīt strādājošo nabadzības problēmas un ka ieguldījumam pirmsskolas izglītībā un mūžizglītībā ir izšķiroša nozīme, lai panāktu labāku nodarbinātību; šajā saistībā norāda, ka "Prasmju pilnveides ceļiem" būtu jāpaver tālākas iespējas, lai veicinātu pieaugušo pamatprasmes un nodrošinātu virzību uz tām kvalifikācijām, pēc kurām ir pieprasījums darba tirgū;
3. uzsver, ka LES ir noteikts pamatpienākums Savienībai darboties, lai panāktu Eiropas ilgtspējīgu attīstību, kuras pamatā cita starpā ir augstas konkurētspējas sociālā tirgus ekonomika, kuras mērķis ir panākt pilnīgu nodarbinātību un sociālo attīstību, kā arī augstu aizsardzības līmeni; uzsver, ka Eiropas Savienībai ir jāapkaro sociālā atstumtība un diskriminācija un jāveicina sociālais taisnīgums un aizsardzība, sieviešu un vīriešu līdztiesība, paaudžu solidaritāte un bērnu tiesību aizsardzība;
4. norāda, ka Lūgumrakstu komiteja ir saņēmusi lielu skaitu lūgumrakstu, kuros tā tiek brīdināta, ka darba līgumi uz noteiktu laiku tiek izmantoti ļaunprātīgi — gan

publiskajā¹, gan privātajā² sektorā, un šajā saistībā norāda, ka nodarbinātības nestabilitāte ir visbiežāk minētais cēlonis, kas ir par iemeslu stresam darbā; aicina Komisiju pievērsties tam, lai labāk reaģētu uz šiem lūgumrakstiem, ievērojot savu kompetenci un dalībvalstu kompetenci, lai efektīvi apkarotu nodarbināto personu nabadzību, sociālo atstumtību un nedrošus darba apstākļus;

5. uzskata, ka pret nedrošu nodarbinātību ir jācīnās, izmantojot visaptverošu daudzlīmeņu politikas tiesību aktu kopumu, ar kuru tiek veicinātas iekļaujošas un efektīvas darba tiesību normas, kopā ar iedarbīgiem pasākumiem, lai nodrošinātu vienlīdzības principa ievērošanu;
6. aicina Komisiju un dalībvalstis uzraudzīt nozares, kurās varētu būt augsts nodarbinātības nestabilitātes līmenis, un uzsver, ka ir svarīgi atbalstīt darba inspekcijas, ievērojot kopējus kritērijus visā ES, lai nodrošinātu, ka darba apstākļi atbilst Hartai, un jo īpaši lai apkarotu nestabilu, ļaunprātīgi izmantotu un nelikumīgu nodarbinātību, ieskaitot tādu, ko veic norīkotie darba ņēmēji; aicina dalībvalstis pieņemt pasākumus saskaņā ar Padomes 2018. gada ieteikumu, lai nodrošinātu, ka visiem darba ņēmējiem un pašnodarbinātajiem ir pieejama pienācīga sociālā aizsardzība;
7. norāda, ka pieaugoša digitalizācija, robotizācija, mākslīgā intelekta izmantošana un digitālo platformu ekonomikas attīstīšana virza uz priekšu fundamentālas izmaiņas darba tirgū; tāpēc aicina dalībvalstis veicināt mūžizglītības politiku, prasmju apguvi un kompetenču attīstīšanu visā dzīves laikā, kā arī nodrošināt izglītību un piemērotas apmācību programmas mazkvalificētiem darbiniekiem, lai viņi būtu gatavi mainīgā darba tirgus izaicinājumiem; šajā sakarībā uzsver, ka digitālās tehnoloģijas var labāk izmantot, lai atbalstītu darba devējus, darba ņēmējus, darba inspekcijas un jo īpaši mikrouzņēmumus un mazos uzņēmumus darba organizācijas izmaiņu pārvaldībā, tādējādi nodrošinot darba ņēmēju interešu aizsardzību;
8. uzsver, ka jaunie darba veidi, tostarp darbs, strādājot ar platformas palīdzību, nozīmē ne tikai iespējas tādā nozīmē kā nodarbināmība un piekļuve darba tirgum, bet arī problēmas attiecībā uz vienlīdzīgiem darba apstākļiem un piekļuvi sociālajai aizsardzībai; tādēļ aicina Komisiju un dalībvalstis jo īpaši raudzīties, lai darbvietas, kas saistītas ar digitālajām platformām, atbilstu attiecīgajiem darba tiesību aktiem;
9. ar bažām norāda, ka saskaņā ar Eiropas Sociālās politikas tīkla datiem nabadzības riskam ES ir pakļauti aptuveni 9,4 % darba ņēmēju, kas ir aptuveni 20,5 miljoni cilvēku; uzsver būtiskās atšķirības starp dalībvalstīm un nepieciešamību ES līmenī noteikt politiku un tiesību aktus, lai mainītu šo situāciju nolūkā novērst turpmāku sociālo polarizāciju Eiropas Savienībā; brīdina, ka Covid-19 krīzes izraisītās ekonomikas krīzes rezultātā šī situācija pasliktināsies, un mudina Komisiju un dalībvalstis aizsargāt šos darba ņēmējus, veicot nepieciešamos pasākumus, lai saglabātu viņu darbvietas un darba algu, un arī viņu darba nosacījumus; tādēļ uzsver, ka, ievērojot LESD noteiktās kompetences, ir iespējams Komisijai un dalībvalstīm īstenot efektīvāku rīcībpolitiku,

¹ To starpā ir lūgumraksti Nr. 0240/18, 0328/18, 0365/18, 0374/18, 0396/18, 0419/18, 0829/2018, 0897/2018, 1161/2018, 0290/19, 0310/2019, 0335/2019, 0579/19, 0624/19, 0652/19, 0683/2019, 0737/2019, 1017/19, 1045/2019, 1241/2019, 1318/2019 un 0036/2020.

² To starpā ir lūgumraksti Nr. 1378/2013, 0019/2016, 0020/2016, 0021/2016, 0099/2017, 1162/2017, 0110/2018 un 0335/2019.

kuras uzmanības centrā vajadzētu būt Eiropas Sociālo tiesību pīlārā noteiktajiem principiem; tādēļ mudina Komisiju uzlabot sociālo konvergenci, ieviešot juridisku instrumentu, kas katram darba ņēmējam Eiropas Savienībā garantē tiesības uz taisnīgu minimālo algu; atzinīgi vērtē Komisijas apspriešanos ar sociālajiem partneriem par ES minimālās darba algas satvaru;

10. mudina Komisiju un dalībvalstis pievērst īpašu uzmanību nozarēm, kurās mēdz būt daudz nestabilu darba līgumu;
11. ir vienisprātis ar Komisiju, ka Eiropas Savienībā kā pasaules reģionā ienākumu nevienlīdzība ir zemāka nekā dažās citās lielākajās ekonomiski attīstītajās valstīs, tomēr tā joprojām sagādā bažas; uzsver, ka augsta nevienlīdzība rada bažas par taisnīgumu, jo iesakņojusies nevienlīdzība var novest pie iespēju nevienlīdzības un samazināt potenciālo izaugsmi; uzsver, ka salīdzinoši augsta nevienlīdzība varētu saistīties ar augstāku nabadzības risku un izteiktāku sociālo atstumtību, kā arī biežākiem finansiālo grūtību gadījumiem un tādējādi tas varētu mazināt sociālo kohēziju³;
12. uzskata, ka būtu jāliek lielāks uzsvars uz vērtībām un politiku, kas veicina darbu un tā saistību ar cilvēku dzīves kvalitātes uzlabošanu, un ka šādām vērtībām un politikai vajadzētu dot jēgpilnu ieguldījumu viņu sociālās un fiziskās vides uzlabošanā;
13. ņemot vērā norises saistībā ar Covid-19 krīzi, stingri uzsver, ka ir nepieciešams garantēt pārrobežu sezonas darbinieku tiesības, kā arī to, ka ir steidzami jāizveido uzraudzības mehānisms attiecībā uz sanitāro un veselības aizsardzības pasākumu īstenošanu, un tādēļ mudina Komisiju aizsargāt visus ES darba ņēmējus, kas varētu tikt pakļauti jebkāda veida riskam — tostarp tiešai vai netiešai diskriminācijai;
14. uzsver, ka sievietes joprojām pelna par 16 % mazāk nekā vīrieši Eiropas Savienībā un sievietēm ir augstāki nodarbinātības nestabilitātes rādītāji; turklāt uzsver, ka sievietes vairāk nekā vīrieši strādā nepilnas slodzes darbu un lielākā daļa sieviešu strādā tādās nozarēs kā aprūpe, kas arī tiek pārāk zemu novērtētas un bieži vien netiek apmaksātas; aicina dalībvalstis ieviest stratēģijas efektīvu pasākumu veikšanai, lai samazinātu darba samaksas atšķirības starp dzimumiem, piemērojot saistošus darba samaksas pārredzamības pasākumus, veicinātu vienlīdzīgu piekļuvi kvalitatīvai nodarbinātībai un veiktu pasākumus pret visa veida diskrimināciju un nevienlīdzību darba tirgū, un mudina Komisiju pievērst īpašu uzmanību tam, kā dalībvalstis ievēro ES darba tiesību aktus;
15. aicina Komisiju un dalībvalstis piešķirt prioritāti cīņai pret bezdarbu un darba nestabilitāti jaunatnes vidū, kā arī pilnībā izmantot finanšu instrumentus, piemēram, Garantiju jauniešiem un Eiropas programmas, piemēram, "Erasmus+", lai apkarotu jauniešu bezdarbu un stiprinātu viņu nodarbināmību;
16. aicina Komisiju uzraudzīt spēkā esošā *acquis* īstenošanu un pārskatīt attiecīgos ES darba tiesību aktus, lai uzlabotu kvalitāti un darba apstākļus darba ņēmējiem visā Savienībā un palielinātu iespējas darbvietu radīšanai, vienlaikus ņemot vērā, ka pašreizējai situācijai, ko izraisījusi Covid-19 pandēmija, būs nopietna un ilgstoša

---

³ *Employment and social development in Europe 2019* (Nodarbinātība un sociālā attīstība Eiropā 2019. gadā). <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&Id=en&pubId=8219>

ietekme uz ES darba tirgu, sociālo taisnīgumu un darba apstākļiem; uzsver, ka ir nepieciešams koncentrēt uzmanību uz sabiedrības grupām, kas visvairāk pakļautas darbvieta nedrošībai un kam tādēļ ir lielākas iespējas saskarties ar atstumtību vai nokļūt nelabvēlīgākā sociālajā situācijā;

17. aicina Komisiju vērst īpašu uzmanību uz nestabilas nodarbinātības problēmu, jo īpaši visneaizsargātākajos reģionos, garantējot ātru un taisnīgu līdzekļu piešķiršanu no Taisnīgas pārkārtošanās fonda un citiem pieejamiem fondiem, tostarp Eiropas Sociālā Fonda +, lai palīdzētu pielāgoties ekonomikas pārmaiņām, kur vitāli svarīga nozīme būs kvalifikācijas celšanai, pārkvalificēšanai un investīcijām un ārkārtīgi svarīgi būs ieguldījumi jaunās darbībās;
18. aicina Komisiju un dalībvalstis sākt diskusijas starp darba devējiem un arodbiedrībām, lai visās dalībvalstīs varētu veikt izsmeltošu un visaptverošu analīzi par iespējamām reformām, kas nepieciešamas Eiropas darba tirgum, lai nepieļautu, ka joprojām ir darba ņēmēji, kas pakļauti nabadzības riskam.

INFORMĀCIJA PAR PIENEMŠANU ATZINUMU SNIEDZOŠAJĀ KOMITEJĀ

Pieņemšanas datums	7.9.2020
Galīgais balsojums	+ : 31 - : 0 0 : 3
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Alex Agius Saliba, Andris Ameriks, Marc Angel, Andrus Ansip, Jordan Bardella, Alexander Bernhuber, Markus Buchheit, Ryszard Czarnecki, Eleonora Evi, Agnès Evren, Gheorghe Falcă, Emmanouil Fragkos, Mario Furore, Gianna Gancia, Ibán García Del Blanco, Alexis Georgoulis, Peter Jahr, Radan Kanev, Stelios Kypouropoulos, Cristina Maestre Martín De Almagro, Dolors Montserrat, Frédérique Ries, Alfred Sant, Monica Semedo, Massimiliano Smeriglio, Yana Toom, Loránt Vincze, Thomas Waitz, Stefania Zambelli, Tatjana Ždanoka, Kosma Złotowski
Aizstājeji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Pernando Barrena Arza, Ádám Kósa, Marie-Pierre Vedrenne

ATBILDĪGĀS KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA

31	+
PPE	Alexander BERNHUBER , Agnès EVREN , Gheorghe FALCĂ , Peter JAHR, Radan KANEV, Ádám KÓSA, Stelios KYMPOUROPOULOS, Dolors MONTSERRAT, Loránt VINCZE
S&D	Alex AGIUS SALIBA, Andris AMERIKS, Marc ANGEL, Ibán GARCÍA DEL BLANCO, Cristina MAESTRE MARTÍN DE ALMAGRO, Alfred SANT, Massimiliano SMERIGLIO
Grupa "Renew Europe"	Andrus ANSIP, Frédérique RIES, Monica SEMEDO, Yana TOOM, Marie-Pierre VEDRENNE
ID	Jordan BARDELLA
Verts/ALE	Thomas WAITZ, Tatjana ŽDANOKA
ECR	Emmanouil FRAGKOS, Ryszard CZARNECKI, Kosma ZLOTOWSKI
GUE/NGL	Pernando BARRENA ARZA, Alexis GEORGOULIS,
NI	Eleonora EVI, Mario FURORE,

0	-

3	0
ID	Markus BUCHHEIT, Gianna GANCIA, Stefania ZAMBELLI

Simbolu atšifrējums:

+ : atbalsta

- : par pret

0 : atturas

INFORMĀCIJA PAR PIENĒMŠANU ATBILDĪGAJĀ KOMITEJĀ

Pieņemšanas datums	14.1.2021
Galīgais balsojums	+: 29 -: 3 0: 21
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Atidzhe Alieva-Veli, Marc Angel, Dominique Bilde, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Andrea Bocskor, Milan Brglez, Sylvie Brunet, David Casa, Margarita de la Pisa Carrión, Özlem Demirel, Klára Dobrev, Jarosław Duda, Estrella Durá Ferrandis, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Rosa Estaràs Ferragut, Nicolaus Fest, Loucas Fourlas, Cindy Franssen, Heléne Fritzon, Elisabetta Gualmini, Alicia Homs Ginel, France Jamet, Agnes Jongerius, Radan Kanev, Ádám Kósa, Stelios Kympouropoulos, Katrin Langensiepen, Miriam Lexmann, Elena Lizzi, Radka Maxová, Kira Marie Peter-Hansen, Dragoş Pîslaru, Dennis Radtke, Elżbieta Rafalska, Guido Reil, Daniela Rondinelli, Mounir Satouri, Monica Semedo, Beata Szydło, Eugen Tomac, Romana Tomc, Yana Toom, Marie-Pierre Vedrenne, Marianne Vind, Maria Walsh, Stefania Zambelli, Tatjana Ždanoka, Tomáš Zdechovský
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Konstantinos Arvanitis, Ilana Cicurel, José Gusmão, Eugenia Rodríguez Palop

ATBILDĪGĀS KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS PĒC SARAKSTA

29	+
PPE	Loucas FOURLAS, Cindy FRANSSSEN, Stelios KYMPOUROPOULOS
S&D	Marc ANGEL, Gabriele BISCHOFF, Vilija BLINKEVIČIŪTĒ, Milan BRGLEZ, Klára DOBREV, Estrella DURÁ FERRANDIS, Helène FRITZON, Elisabetta GUALMINI, Alicia HOMES GINEL, Agnes JONGERIUS, Marianne VIND
Grupa "Renew Europe"	Sylvie BRUNET, Ilana CICUREL, Dragoş PÎSLARU, Monica SEMEDO, Yana TOOM, Marie-Pierre VEDRENNE
Verts/ALE	Katrin LANGENSIEPEN, Kira Marie PETER-HANSEN, Mounir SATOURI, Tatjana ŽDANOKA
THE LEFT	Konstantinos ARVANITIS, Özlem DEMIREL, José GUSMÃO, Eugenia RODRÍGUEZ PALOP
NI	Daniela RONDINELLI

3	-
ID	Nicolaus FEST, Guido REIL
ECR	Margarita DE LA PISA CARRIÓN

21	0
PPE	Andrea BOCSKOR, David CASA, Jaroslaw DUDA, Rosa ESTARÀS FERRAGUT, Radan KANEV, Ādám KÓSA, Miriam LEXMANN, Denis RADTKE, Eugen TOMAC, Romana TOMC, Maria WALSH, Tomáš ZDECHOVSKÝ
Grupa "Renew Europe"	Atidzhe ALIEVA-VELI, Radka MAXOVÁ
ID	Dominique BILDE, France JAMET, Elena LIZZI, Stefania ZAMBELLI
ECR	Lucia ĀURIŠ NICHOLSONOVÁ, Elzbieta RAFALSKA, Beata SZYDŁO

Simbolu atšifrējums:

+ : atbalsta

- : par pret

0 : atturas